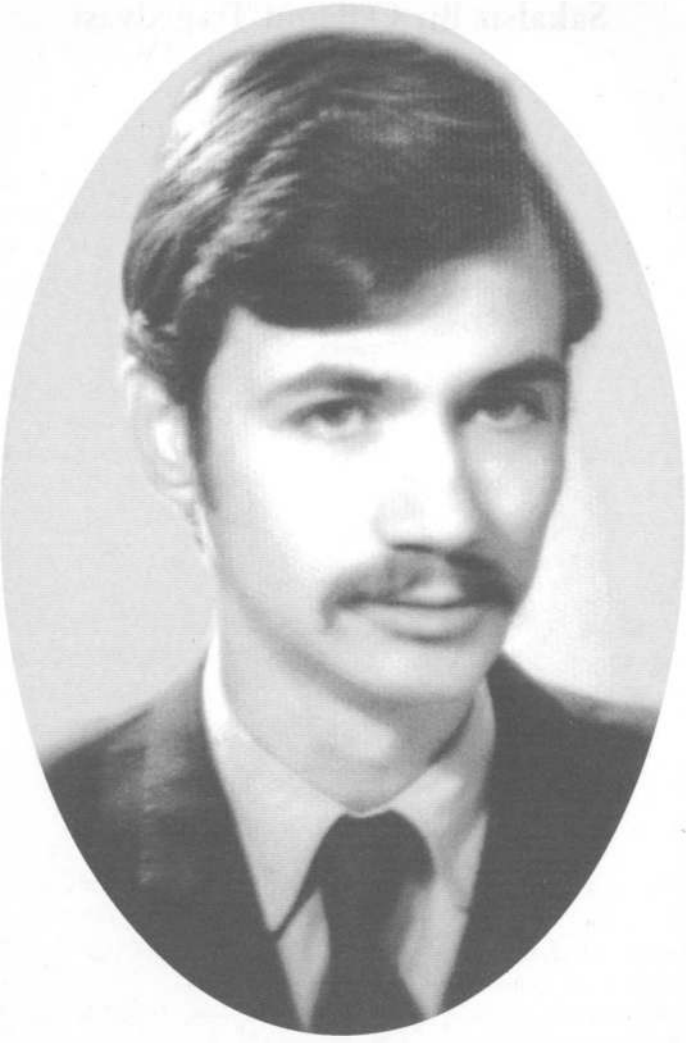
Arkadaş Z. Özger

Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası

VEYAYINEVİ

9. BASKI

Arkadaş Z. Özger

(8 Ocak 1948, Bursa - 5 Mayıs 1973, Ankara)

Asıl adı Zekâi Özger'dir. Şiirlerini Arkadaş Z. Özger adıyla yayımladı. Selanik göçmeni yoksul bir ailedendir. Babasının adı Ali, annesinin adı Fahriye'dir. Bursa Altıparmak İlkokulu, Bursa Osman Gazi Ortaokulu ve Bursa Atatürk Lisesi'nde okudu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın ve Yayın Yüksek Okulu Radyo-Televizyon Bölümü'nü bitirdi. TRT Ankara Televizyonu'nda kurgucu olarak çalıştı.

Yayımlanan ilk şiiri "Niye Kapalı Kapılarınız - Bulamıyoruz"dur (*Kent 16*, Aralık 1965, Sayı 1). *Soyut*, *Forum*, *Papirüs*, *Yordam*, *Dost*, *Yansıma* dergileri ile *Ulus* gazetesinde şiir ve yazıları yayımlandı. *Kent 16* dergisini çıkardı, *Yeni Eylem*'in yazı kurulunda yer aldı.

28 Nisan 1973 akşamı TRT'deki programını izlemek üzere evinden çıkmış, bir yerlerde televizyon izledikten sonra geç bir saatte eve dönerken, Meşrutiyet Caddesi'nin merdivenli bölümünün sağ tarafındaki dar ve karanlık bir sokakta düşmüş, ertesi sabah bulunup Numune Hastanesi'ne kaldırılmıştır. 5 Mayıs 1973 tarihinde aynı hastanede, henüz yirmi beş yaşındayken ölmüştür. Ölüm nedeni beyin kanamasıdır. Ailesi ve arkadaşları beyin kanamasının nedeninin 24 Ocak 1971 tarihinde SBF yurduna yapılan polis baskınında maruz kaldığı işkenceye varan dayak ve bu sırada başına aldığı ağır darbeler olduğunu açıklamışlardır. (Şair, bu yurt baskınını "Adak" başlıklı şiirinde işlemiştir.)

Erken ölümü nedeniyle "Ne zaman yayımlarsam yayımlayayım adı 'Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası' olacak!" dediği şiir kitabını yayınlama olanağı olmadı. Ölümünün ardından şiirleri Tekin Sönmez tarafından *Şiirler* adıyla kitaplaştırıldı (Nadas Yayınları, 1974). İkinci basımı *Sevdadır* adıyla yapılan kitap (Mayıs Yayınları, 1984) daha sonra da bu adla yayınlanmaya devam etti. Şiirleri, şairin ölümünden kırk bir yıl sonra Ve Yayınevi tarafından *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası* adıyla yayımlandı (2014).

Ve Yayınevi - 003
Şiir - 003

Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası / Arkadaş Z. Özger

Derleyen ve Yayıma Hazırlayan
Kenan Yücel

Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık
Ve Tasarım

Kapak Tasarımı
Cansın Bozoğlu

Baskı ve Cilt
Akademi Matbaa - İstanbul
Sertifika No: 47610

Ve Yayınevi'nde 1. Basım: Nisan 2014
9. Basım: Mart 2022

ISBN: 978-605-66308-6-6

© Ve Yayınevi, 2022
Sertifika No: 40125

Ve Yayınevi
Evsen Sok., No. 5/3, Göztepe
Kadıköy - İstanbul
Tel. 0505 597 67 42

www.veyayinevi.com
e-posta: info@veyayinevi.com
facebook.com/VeYayinevi
twitter.com/VeYayinevi
instagram/VeYayinevi

SAKALSIZ BİR OĞLANIN TRAGEDYASI

Arkadaş Z. Özger

Yayıma Hazırlayan
Kenan Yücel

İçindekiler

Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası

Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası • 11
Sığıntı Kuşu • 12
Yolcu • 14
Güzleme • 16
Büyütürken Bir Gülü • 17
Oyun / Mat • 19
Hüzün Mevsimi • 21
Karıncafil • 25
Mumsöndü • 27
İğdiş Bedevi • 29
O Eski Bir • 30
Acı • 32
Kör • 33
Dinmez • 34
Biley • 35
Tamirat • 36
Kadercinin / Kendine Tapmadan Önceki Son –ya da Sona Yakın– Öfkesinin Bir Dünya Görüşünün Yorumuna Başlangıç Olan / Çelişkili Kötü Şiiridir • 38
Bir Gün Sevişmeyi Bana • 43
Kurdeşen • 45
Herşey Tekrardır Biraz • 51
Kokulu Böcek • 53
Merhaba Canım • 55
Beyaz Ölüm Kuşları • 56
Aygın • 61
Müfreze • 63
Eksik Bir Gün İçin Şiirler • 65

Adak • 69
Korku • 73
Pencere • 75
Orman • 76
Sözcük • 77
Yeryüzü Ağacı • 78
Kan Reçetesi • 79
Ferhat • 82
Sana Benzer • 83
Gezgin • 85
Günler Perişan • 89
Yıllarla • 92
Kaval • 94
Söyle Türkünü • 99
Aşkla, Sana • 102
Sevdadır • 105
Ankara'lı Dört Dörtlük • 107

Şiir Denemeleri

Uyarca • 111
İlhanca • 112

Yayıma Hazırlayanın Notları - Kenan Yücel • 114
Şiirlere İlişkin Notlar • 116
Kaynakça • 133
Şiir Başlıkları Dizini • 135
İlk Dize Dizini • 137
Kurdeşen (Arkadaş Z. Özger'in el yazısıyla) • 139

Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası

sakalsız bir oğlanın tragedyası

charles chaplin bir savaşta yitirdim sakalımı
çıkmazlığın grev sesi umutlarımı vururken
yendirdim bıyıklarımı papağan kuşkulara
biraz elma şekeriyle kazıdım sakalımı
lohusa şerbetiyle kazıdım sakalımı
yanaklarım paprika lahmacun ister misiniz

al işte sana böyle yüze böyle güz
demeyin deseniz de sakal yok ya ucunda
bu güz vermedi tarla seneye bıyık kerim
ben ettim siz etmeyin sakal veririm size
iğne iplik elimde bıyık dikerim size
yanaklarım taşlıtarla kurabiye yer misiniz

sayın bayan dursanıza gözünüze kuş kaçmış
bu bıyık hiç gitmemiş sesinizin rengine
sakalınız uzamış inmiş ta belinize
at kuyruğu yapınız ya da örgüleyiniz
kedinizin bıyığını usturayla kesiniz
yanaklarım bileytaşı ispirto sever misiniz

yoksul ve utangaç bir müşteriyim ben
sizde güneş bulunur mu biraz kaktüs alıcam
saksılarım yeşersin üç beş bulut verin de
çok üşüdü güneşten şizofreni olucak
çabuk olun lütfen dikenleri solucak
yanaklarım gobi çölü soğuk su içer misiniz

yüzüm eski bir artist yaşlandıkça shirley temple
elimde bir baş soğan bir baş sarımsak
ah ne kadar şakacısınız hiç hamlet oynamadınız mı
olmak ya da olmamak bütün sorun bu
yanaklarım yul bryner şimşir tarak ister misiniz

sığıntı kuşu

akşam
hüznümün soluk aynası
vurdukça yüreğime kanım oynaşır
derinleşir acısı parmakuçlarımın
kırmızı bir ölümü görmüş gibi
kanarım.

yoruldum
değiştirmekten kanını yüreğimin
hergün yeniden başlayan
çığırtkan bir şarkıyı söylemekten
hergün
yeni bir şarkı bestelemekten

–ben hüznün
ben gölgemin kiracısı
yeni bir ev değiştirmekten.–

hergün
gövdemle büyüyen hüznümle
kimselerden habersiz eskiyen yüreğimin
dinlemiyorlar
dinlemiyorlar şarkısını oy

sustukça çoğalıyor tekliğim.

ah benim sıska yüreğim
ah benim kimselere söz geçiremez yüreğim
ah benim
neyim kaldı elimde
ah benim
üreyemiyorum kendime

böyle niye beni
biraz yankı biraz karıncayken
şimdi eski bir enosis düşlerim
kendimi koparıyorum kendimden
yetişemiyorum.

tekliğim
yorgun ve kanadı kırık kuştur
hüznün yapraklarında gölgelendiği
kim koparır dalından
ağzı açık bir gülü
kırmızı bir ölümü görmüş gibi
kanarım.

yoruldum
değiştirmekten kanını yüreğimin
ne zaman bitecek
bu hüzün.

yolcu

giz. çoğaltır karanlığı işte
tekliğimi hazırlıyan yüzüm
beklemenin en duruk durağı
gelir geçer karıncalar. yüzüm
yolcu. gelir geçer
güzü aşkımın. ya beni
kim alır yüreğimden sabrımı
kaçırtır bir eşkiya akşam
birikmiş tortusunu hüznümün

durulsa gök
ince bir güneş düşse durağa
yolcu. yüzüm hiç güneş görmemiş
bir yanları bir yanları vücudumun
hiç güneş görmemiş
sırtım kollarım bacaklarım memelerim
karnımın altı ve gerim

üşümüş acıları toplarım vücudumda
suratımda irin dolu bir yara
yanaklarım patlamıya korkulu iki çıban
beklerim bir şeyleri
koparıcak sökücek alıp götürücek beni
beklerim bir şeyleri
yolcu. yüzüm
yüzümü koparın duraktan
üşümüş acıları vücudumdan
alın götürün beni güneşe

bu benim kendikendimi
avuntumdur. akşamüstleri ve şarap
çünki çok eskitilmiş birer mısradır.
çünki her yorgun günün sonunda
yarın biraz daha uzaktır
beklemek biraz daha

vücudum
sabırlı sevgilim benim
bu hüznü senin için biriktiriyorum
sana gelicem beklemelerin bu acılı durağından
bu giz bu karanlık biticek
güneşin çıkmasını bekliyorum

güzleme

ucuz ve kolay dizelerin sıvandığı bir dünyayla
yaslanıp şiirin pisliklerine
üşütüyorum kendimi baharlara yazlara
direnemiyorum soyut somut ne varsa
uyuz bir kedi gibi kaşınıyor edebiyat
bulup işemenin yolunu yordamını
duvarları o çok yüksek duvarları ıslatıyorum

diyorum kan irinsiz güzel değil
bir rahibe ancak bu kadar ihanet edebilir kendine
şiirler okuyorum şiirler şiirler
tutup o şiirlerin şairleriyle yatıyorum
çünki bir rahibe ancak bu kadar ihanet edebilir kendine

bordo diyorum bordo bir renktir
kan pıhtılaşınca bordoya
ölüm uzadıkça bordoya çalar
çünki nerde bir böcek bir çiçeğe konar
döllenme dullanmış bir kızın bordo çiçeği olur

yaşlanıyorum. böcekler ölüyor
şiirler şiirler bir ömrün çiçekleri
soluyor, herşey soluyor. çiçekler ve güller ve güller ve güller
ölü bir böcekle çiftleşiyorlar
renksiz bir gül oluyor döllenme

yaşlanıyorum. çiçekler çiçekler renkler ölüyor
gözaltlarım kırışıyor gözlerim kırışıyor
kızı ayrı görüyorum kendimi ayrı
geçkin bir kız bulup orasından öpüyorum
çünki böcekler yaşlı bir kızı ancak bu kadar mahzun bırakabilir.

yaşlanıyorum. çiçeksiz renksiz. bordo
bir daha bir daha çünki divorum
cünki bordo bir intihara ancak bu kadar varasır

büyütürken bir gülü

ben bilirim
benim ellerim toplar hüzünleri bir yerlerde
bir yerlerde heryerlerde
suya bakan ceylanın gözlerindeki
çiçek açmış uçukları patlatır
uçuk dolu gözlerim

açtıkça dökülen yapraklarını
bir gülün o gülün güllerin
derlerim toparlarım hüznümde
birleştiririm acıları
besliyerek bu özsuyla
çürüyen köklerini incecik gövdemin
çürüyen dallarını işte
yeni bir aşka başlatırım kendimi

kendini kargışlıyan yanlış atımlı bir avcı
pişmanlığıyla büyütürken bir kuşu
dallarımı hüzünlüyen bir kuşu
aşka ve merhamete sığmıyan
acıya ve dallarıma sığmıyan
yaralı bir kuşu büyütürken içimde
ben nasıl büyütebilirim aşkımı
yaralı bir vücut yanıbaşımdayken
durmadan çoğalan bir kanın akışı
kanadı kırık bir kuşun yüreğine boşalırken
yalnızlığa ve dallarıma başkaldırmalı
kırmızı bir gülü büyütürken
ben nasıl büyütebilirim aşkımı

doğurgan bir döl yatağı benim yüreğim
boyuna arttıran hüznümü
hüznüm ki
hüzünlerin çiçek açmış biçimidir
bunun yeni farkına vardım
yeni farkına vardım tekliğimi çoğaltan
beni ürkek bir ceylan gibi sularımdan kaçırtan
yalnızlığıma ve dallarıma başkaldıran
kırmızı bir gülün varlığını

artık öfkeyle çoğalan bir tekliğim ben
hüzünlerin ve acıların vücudumda toplandığı

oyun / mat

gülmeyin bize gülmeyin yaşamak ne ki
satranç oyunu mu ah onu bilmiyoruz
onu bilmiyoruz çok yazık gelin körebe oynıyalım
körebeyi bilir misiniz siz biz hep körebe oynarız

körebeyi bilir misiniz siz biz hep körebe oynarız
ve de hep ebe biz oluruz hep kör hep kör
çıngıraklı şeytanlar dolaşır hep her yanımızda
hep her yanımızda karanlıktır görebildiğimiz

hep her yanımızda karanlıktır görebildiğimiz
karanlıklar içinde bir yıldız bin cımbız
bin cımbızla yolarız hep bir yıldızı olur mu bu
çok yazık bir yıldız bölünür mü bin parçaya

çıngıraklı şeytanlarda yıldız çok vermezler bize
ne sanırlar bizi güneş mi tanrı mı
melek de değiliz oysa insan mı sanırlar ne
acımayın bize çıngıraklı şeytanlar yıldız verin bize

görebilsek açmayız ellerimizi sizlere siz de kimsiniz
görebilsek biz de buluruz yer altında üç-beş tane
ama ebe olmuşuk bir kez körebe olmuşuk kör olmuşuk
kör olmuşuk hep her yanımızda karanlıktır görebildiğimiz

gülmeyin bize gülmeyin yaşamak ne ki
satranç oyunu mu köşe kapmaca mı her neyse
her neyse hele bir size gelsin sıra bir kör olun
hani ya yok mu bir mat olsun şahlar

o zaman tüm köşeleri biz kapıcaz
tüm yıldızları biz topluycaz gökyüzünden
çıngıraklı şeytanlara tısss diycez bir bir
bir bir cımbızlıycaz kötülükleri ellerinizden

o zaman her yanımız yıldız dolucak
ışıl ışıl aydınlanıcak gözlerimiz
iyiliğe açılacak ellerimiz en büyüğe en yüceye
ve şükürler diliycek düzene ellerimiz

hüzün mevsimi

gece
bir tabut gibi çöker omuzlarıma
bir ölünün iççekmesi olur rüzgâr
hüzünle düşünürüm uzaktaki bir evi
yıldızlar sayılmaz: hasret uzakta
hasreti bir ben bilirim
bir de gecenin gözlerindeki baykuş
baykuş kötü kuş baykuş çirkin kuş
onu hüznümle güzelleştiririm. hüznümle
süsler. bir damın üstüne oturturum
süsler. damının üstüne oturturum

–sizi hiç bu kadar yakından görmedimdi

yıldızlar sayılmaz: hasret uzakta
abimin acıyla yontulu yüzü
yaşlı bir güvercin gibi düşer avuçlarıma
dağılır ses olur acısı
ezberlediğim bir öğüdü yineler bana

–çocuğum üşütme yüreğini
şimdi hüzün mevsimidir bütün şiirleri gezen

ben doğma büyüme evciyim göç benim harcım değil
hasret bana çabuk dokunur yalnızken karanlıktan korkarım
mesela mevsim kışsa yağmur yağıyorsa
mesela annem de yoksa yanımda
mesela, şimşek de çakıyorsa ben çok korkarım. ağlarım

–ana bana kurşun dök. dua oku. üfle ana
ana ben daha çok küçüğüm. bana ninni söyle ana

yalnızım. bunu hep söylüyorum

yalnızım. bunu hep söylüyorum
geceyi çarmıha geriyorum kimseler tapmıyor
hüznümü ölçeğe vuruyorum yüreğime sığmıyor
her şey ne kadar olabilir meraklanıyorum
yüzüme dokundukça tırnaklarım kanıyor
yalnızlığımı hüznümle yoğuran gece
öyle basitsin ki sen bütün şiirlerin içinde
biliyorum. biliyorum bunu da biliyorum
gökteki yıldızlar kadar dizeler yazılsa da
kendime kendimden başka kendim yok
ne utancımı kuşanan bir sevgi
ne çirkinliğimi öpen bir kız

yalnızlığımdan yalnızlığım yalnız

–ana bana bir hal oldu. hep böyle titriyorum
ana çok üşüyorum. ıhlamur ısıt bana

yıldızlar sayılmaz: hasret uzakta
ben sevgiye hasretim. sevgi uzakta

ey insanlar
ey gecede unutulmuşluğumun yargıçları
iğrenerek öpüyorum parmaklarınızı
iğrenerek. hepinizi kucaklıyorum ilkin
ağzınızı dudaklarınızı dişlerinizi öpüyorum
bilmiyorsunuz. ben kendimi öpüyorum

cinsel bir çiftleşmedir çarşaflar
ıslak bir gece en fazla kendini çoğaltır
bir solucan vücuduna yeni bir halka ekler
döllenir acı. sevişme daha da erselikleşir

–hü'yü tanıdım size anlatmalıyım bir gün
size bir gün mutlaka hü'yü anlatmalıyım

geceyse
tükenmişse güneşin güçlülüğü
gök gözlerinin buğusunu yansıtır
senin acın acıların ölümüne gebedir
korkma yavrum
ne gece ne geceler senin
suçsuz mızıkçılığını küçültemez
bir çirkini öpmek için uzattığın yüreğini

güzelleşip bir sevginin göğsüne yatmak biraz
biraz yorgun biraz korkak bir insan sevmek biraz
dayayıp sırtımı gecenin duvarına
bir ölünün ağzını dudağını öpmek biraz

yıldızlar sayılmaz: hasret uzakta
ben sevgiye hasretim. sevgi uzakta

ey kanımda tefler çalan mevsimle gelen
sesimi çakallarla boğan gece
hüznüme vur acımı soy
beni de kuşat
boris karlof kadar masum yüzümü
karanlığınla frenkeştaynla
çünkü artık büyütmeliyim içimde nefreti
kalbim ki yıllardır iyiliğe abone
nerde bir insan görse
bırakır sevgi kuşlarını
çünki o bağışlar yargıçlarını
kendi yasalarını kuramıyan yargıçlarını

ey gecede unutulmuşluğumun suçluları
ey yanlışlığın yanlış yargılayıcıları
suçum: nefreti öksüz bırakmak
savunmam: sevgimi yüceltmek içindir
sakalım yok biliyorum ama kötü değilim
büyükleri sayarım küçükleri severim
çocukları incitmeden severim. kadını öpmesini bilirim
sizi de sizi de öpmesini bilirim

–ana ben çok yalnızım. benim başka sevgim yok
içimde utanç çiçeği gibi büyüyor hü

kural tanımıyan sevgim benim
aykırım fizikötem doğaüstüm yanlışlığım
aşkım. sevgili yanılgım benim başyargıcım
nefretim nefretim nerdesin

kalbim
bir gün elbette sana hükmedeceğim

elbet geçer bu hüzün mevsimi
bir baykuş bir serçeyle arkadaş olduğu gün
o gün size sevinci de anlatıcam
bir solucan bir leylekle çiftleştiği gün
o gün bahar mevsimidir size aşkı anlatacağım

ve bir gün elbette yıldızları sayacağım

–gelin kucaklayın beni. yıldızları sayamıyorum

karıncafil

hep kurşunlamışlar yalnızlığı çoklar sokağında
herkesler var olmuş
bir sen ben ölmüşüm

ölmüşlük ne ki yaşanmamış mutluluklarda
ölmüşlük ne ki tutkusuz yaşamlarda
ölmüşlük karınca sırtında fil
ölmüşlük karınca sırtında yalnızlık
ölmüşlük çoklar sokağının karıncası

karınca ne ki nah şu kadar bir hayvan
ama o ne yük öyle sırtındaki taşınılmaz
karınca mutsuz mu dediniz nedir o
çoklar sokağında yalnız mı kalmış
ben de yalnızım çoklar sokağında hem mutsuz

kurşunlanan ben miyim karınca mı
yalnızlık mı biziz o işte
çoklar sokağında yalnızlığı kurşunlamışlar
baksana herkesler var olmuş
bir sen ben ölmüşüm -neyiz şimdi-

karıncanın başı hep öne eğik mi
karınca hep neden korkar biri mi basar sırtına
kim ölür sonra karınca mı ya üstündeki fil
o ölür mü hiç be o kocaman hem yüksekte
karınca var altında ya ben ah ya ben

karınca dostuma selam
karınca dostuma sabırlar versin üstündeki fil
karınca dostum mudur tanıycam galiba
ben miyim ben de kim
ah tutun kurşunları dayanamıycam bak yaşarım belki

çoklar sokağında yalnızlık yok şimdi
miyavlıyan birileri yemiş karanlıkları
hep kurşunlamışlar yalnızlığı çoklar sokağında
herkesler var olmuş
bir sen bir ben ölmüşüm –ne yaman filmiş öyle–

mumsöndü

çalınmamış kapıları biz çaldık korkusuzca
hep kötü bakışlı insanlardı karşımıza çıkan
ama hiç korkmadık kötülüklerinden ne var ki
nasılsa yaşamıyorduk açlığa inat
korkmak da neydi kötü bakışlarından
onlarda olmıyan birşey vardı tek kozumuz
küme küme mutsuzluğumuz vardı onları korkutucak
sonra bikırıntı umudumuz vardı az da olsa
tanrı avlusunda güvercinlerden çaldığımız
hiç olmadı güvercinleyin olabilirdik sanıyorduk
çalınmış umudumuza güveniyorduk mutsuzluğumuza

yüreklice çaldık ilk kapıyı korkmuyorduk
kötü bakışlı insanlardı karşımıza çıkan. korkmuyorduk
önce ekmek istedik ellerinden yaşam istedik utanmadan
tuttuk her şey diledik varlıklarına
onlar ilenç döktüler ellerimize kahkahalarla
tanrılık istediler tapın dediler tiksindik
sonra ölümler diledik -herkes kendi tanrısından- üstlerine
kör oldu gözleri güneşsiz kaldılar
acıdık mum ışığı tuttuk gözlerine

bana mısın demediler ama biliyor musunuz
teşekkür bile etmediler üstelik
yine hep kovdular bizi yaşam eşiklerinden
sanki bir onlar vardı evrende yalnızca
sanki bir onlardı güzel yaşamlı mutlu
ya biz neyiz biz biz neyiz ya
biz hep bir dilenci hep aç hep yoksul
hep çalınmamış kapıları çalmak zorunluğunda
birinci sonrası kapılar hep birinciye benziyordu
hep kötü bakışlı insanlardı karşımıza çıkan
ne ekmek ne mut ne yaşam
bir bıkkınlık bir bıkkınlık çöktü gözlerimize
kapayıp tanrıyı arıyalım dedik yardım eder
hani bikırıntı umudumuz vardı ya güvercinlerden çaldığımız
tüm güvenimiz oydu işte. yardım eder
birinci sonrası kapılar hep birinciye benziyordu
tanrıyı arıyalım dedik yardım eder

son çaldığımız kapıda kimseler yoktu
kapının ardında bir boşluk bir boşluk ki sormayın
ne ekmek ne mut ne yaşam
hepsinin en güzeli
tanrıyı gördük -inanmayın- tanrıyı gördük
dayanamadık
ÖLDÜK

iğdiş bedevi

atlayıp karıncama biraz eski bir çölü
yetişmeliyim yüreğimin haydutlarına
babama ısmarlayıp ceninden kılıcımı
ey benim ergenliğim belki yine gelirim

dehlerim karıncamı bir uzun yolculuğa
o maki tarlasında yırtılırken acılarım
bitsin derim kaktüsler başlasın dikensiz orman
kim demiş kervanların soygun kılavuzuyum

bay hörgüç size ilk kez raslıyorum bu yörede
ben bedevi ordusunun barışsever bir eriyim
o dikenli çalıları kim koydu buralara
beni biraz bağışlayın karıncamı severim de

kum fırtınası napar ki üç gözüm kör
siz küçük çöl çapkınları girecek delik mi arıyorsunuz
önce terbiye edin serap denen orospuyu
kaç yiğit öldürdü kuru memelerindeki zehirli sütten

nasılsa vardım kumdağının ardındaki o kabileye
iyiliksever şeyhim size bir sürprizim var
kırk karınızdan kırkıyla yatmak istiyorum bir gecede
bana şeyinizi ödünç verir misiniz

çöl çiçeği abbasla yattığından beri
bir mutlulandı karıncam bir güçlendi aşkolsun
ben hep derim bir yürek bulunmaz kolay kolay
bu taş oyuğun önüne nasıl geldim bilmiyorum

girdim bir mağaraya gördüm kırk haramiyi
yüreğimin çevresinde ayin yapıyordu kırk eşkiya
babam ceninden su vermiş kılıcıma
yüreğim diri ve haydut bağışlar
biraz eski bir çölden bir uzun yolculuğa

o eski bir

bir gün ben
çocuk olucam. olucam
kanıma güller takıcam
eskitip yüreğimi çarşılarda pazarlarda
tanrıya şeker alıcam
koparıp ellerimi kitaplardan. kitaplardan
nedenleri niçinleri sorucam.

bir gün ben
güvercin olucam camilere. camilere
konucam korkularımın uykularına
çekip göğsümde birleşen ellerimi
gökyüzüne uzanan parmaklarımla
yolucam tüylerimi. tüylerimi
camileri kirleticem. tüylerimi
o beni birşeylerden kurtarmıyan
yüreğimi tüylerimden kurtarıcam.

bir gün ben
ergen olucam. olucam
ısıtıp kanımı ceninlerimle
kitapları insanları ve tanrıyı
en kirli çamaşırlarını vücudumun
arındırıp kanımı ceninlerimle
erkek olucam. olucam
ve erkekliğin ne işe yaradığını
louis charles royer'den sorucam.

bir gün ben
büyüycem. büyüycem
delikanlı olucam. kızlara
baktıkça yüreğimin küçüklüğüne
eski bir çamaşırı anımsayıp
kirli bir çamaşırı anımsayıp
hıncımı dudaklarımdan alıcam
dolayıp öfkemi sakallarıma
sakallarımı dolayıp öfkeme
sevişmeyi kendime göre seçicem
sevmeyi
yüreğimi kanımı kırmızı gülleri
çok sevmeyi
bana ait olmıyan şeyleri
ve öğrenicem daha çok sevmeyi
yüreğimden kanımdan kırmızı güllerden
bana ait olmıyan şeyleri.

ah ben niye vurgunum bunca
kanım kadar benimsediğim
yani hiç sevmediğim
çok sevdiğim yani
yani ben şaşırıyorum
şakıyan bir bülbül görünce
öten bir karga görünce
kanıyan bir yara görünce
şaşırıyorum
tanrıyı pazarlarda görünce.

bir gün ben
büyürsem bir gün ben
baba olursam bir gün ben
masal anlatıcam çocuklarıma.

acı

yaşamak
bizim en eski çağlardan kalma yanık türkümüz
öylesine kısık ki sesimiz
ne duyurmasını ne söylemesini biliriz

kör

çıplak ayaklı kişiler
küçük adımlı kişiler
üç adım ötesinde yaşamanın
birbirine düştüler

dinmez

gökyüzünün avuçlarında ellerim
büyümeye korkulu topal bir sancı
korkudan başkaldırıya gelişen
kaskatı tanrısal bir acı

bakardık bakardık imrenmeye korkardık
en özentisiz şeylereydi açlığımız
ölüme bir vardı süreç
dinmedi dinmedi acımız

beklemek ölüm gibiydi bekledik
bugün dedik yarın dedik olmadı
böyle doğduk büyümeye korka korka
umudumuzdu gücümüzdü kalmadı

işte ellerim böyle tutsak gökyüzünde
çekerim çekerim gelmez
sanır ki gök doyurur açlığımızı
bir gökü yemekle acımız dinmez

biley

kemirgen bir düzenin
kopardığı yüreğim
bir soygun karasında
ak ölüm savaşçısı

kırılır dalgalar
vurdukça yüreğime
kanım deniz suyudur
saçlarımı besliyen

baş kaldırır
başım benim
biçkin bir orak gibi
yüreklenir yüreğim

yeniden
yeniden
yeniden
birşeylere

tamirat

ne kadar üstelesem yanlış bir değişimi
bir proleterin oğlu olduğuma inandıramıyorum kimseyi
inandıramıyorum babama bir proleter olduğunu

babam çok eski bir partizan
kötü bir halk partisinin kalıntısına yamamış nefretini
acıyı ve bir dönemi benden iyi biliyor
ne zaman içki içsek bir cuma gecesi ertesi
açlığı ve yoksulluğu benden iyi anlatıyor

benim bir abim iki abim varmış
açlık ve yoksulluk kötü bir şefin döneminde
ikisini de almış

çünki dönem o dönemmiş
ablalarım kalıntı toplarmış pazardan
abilerim buz satarmış

babamsa memur ayakkabılarının tamiratına
nefretini yamarmış

annem bir sabır küpü
annem bir acı küpü

acıyla beslemiş yüreğini
yoksulluğu ve açlığı acıyla doyurmuş
ve acıyla büyütmüş bebeğini
acıyla doğurmuş

ben işte eksik bir birikimin tortusuyum
geçmişlerde yoğrularak çocukluğum
bana hep acıyı ve hüznü öğretti

ezilmişliğin kompleksiyle büyüdüm böyle
yaşıyamadığım günlere özlemli
yaklaşmak istedikçe burjuva özentilerine
sınıfım çekiyordu utandırarak beni
yaklaştıkça üşüyen damarlarımdaki hınç
çekildikçe yanıyordu sınıfımın ateşinden

ben işte bunun için
bir burjuva kuklasıyım, korkak
ve acemi bir militanım
hüzne ve yalnızlığa yakın

gördüm ki bir cuma gecesi ertesi
babamın eskimiş bürokrat ayakkabılarının tamiratına
nefretle vurduğu örsü ve çekici
öfkesini köseleden ayırdığı bıçak
açılmış bir gül gibi duruyor önümde

vur gülüm vur gülüm vur gülüm
vur sen de burjuva ayakkabılarının altına

artık ne soğuk damarlarımdaki ne sıcak
sadece bıçak gülüm sadece bıçak.

kadercinin / kendine tapmadan öceki son –ya da sona yakın– öfkesinin bir dünya görüşünün yorumuna başlangıç olan / çelişkili kötü şiiridir

açtık çok açtık çok çok açtık
ekmek istedik kadın istedik tanrı istedik

ve oturup ağladık niye
ve niye hiç görmemiş gibi sanki
oturup hep birlikte ağladık ona şaşıyorum
ona şaşıyorum biz sanki hiç ekmek görmedik yemek için
hadi hiç görmedik diyelim / çok doğru /
sanki hiçbir şey de mi yemedik

bak biz helva yedik güneşe karşı
/ şapka alıcak paramız yoktu / helva yedik
sonra güneş yedik yüz derece sıcaklıkta
şart değildi biliyorum güneş yememiz
güneş onlarındı biz hırsızız hem valla hem billa
hem valla hem billa biz toprak yiyorduk o zamanlar
biz toprak yiyorduk o zamanlar katık olsun diye
güneşi de yedik yüz derece sıcaklıkta hırsızız valla

bak biz daha neler yedik
inanamıyacaksınız ama hem valla hem billa
eylüllerden tutun da nisanlara kadar
göğün saralı günlerinde yağan yağmurlarda
ve de vıcık vıcık çamurlarda
ve de dizboyu karlarda
ve de en bi fena havalarda
/ biliyorum inanmıyacaksınız ama /
ayaz yedik soğuk yedik hem valla hem billa
yağmur yedik çamur yedik kar yedik
ve de eylüllerden nisanlara kadar
umut yedik umut yedik memetler gibi

hadi hadi söyletmeyin biz daha neler yedik
yüzüne tükürülmez adamlardan tekme yedik valla
çelme yedik tokat yedik alışkınız acımayın bize
o yüzüne tükürülmez adamlar var ya
onlar bile hep bizden yediler
yediler kollarımızı ellerimizi tırnaklarımızı
yediler gücümüzü terlerimizi
güç deyip ter deyip önemsemeyin
bizim günboyu kullandığımız şeyler
ama biz yiyemedik oh deyip
kollarımızı ellerimizi tırnaklarımızı
ve de gücümüzü terlerimizi

hadi hadi biz daha neler yedik
ot yedik et yedik
/ **bok yedik** /

açtık çok açtık çok açtık
kadın istedik tanrı istedik

ve oturup ağladık niye
ve niye hiç görmemiş gibi sanki
oturup hep birlikte ağladık ona şaşıyorum
ona şaşıyorum biz sanki hiç kadın görmedik

biz galiba hiç kadın görmedik / çok doğru /
biz iş gördük güç gördük kadın görmedik
zaman mı bulamadık ne / biz kadın görmedik

ve bir kadın aldık çarşıdan birşeyler umarak
kadın dediler soy dediler soyduk
giysilerini soyduk kadının ve şeylerini
ve salt kadın dediler salt kadındı şimdi o
salt erkek bekliyordu şimdi biz salt erkeğiz
salt erkeğiz ve çok açız dayanamadık
soymayı sürdürdük kadını gözlerimizle
ve soyduk giysilerini kadının ve şeylerini
ve soyduk saçlarını dudaklarını ve gözlerini tardıeu gibi
ve soyduk birşeyler umarak derilerini etlerini
ama hep birşeyler umarak soyduk herşeylerini
ne çıktı karşımıza biliyor musunuz sonunda
salt kadın yerine salt kemik
ve kemikler arasında kirli bir yürek
çirkin korkunç bir iskelet

oysa hep başka düşlemiştik kadını
en iyi en güzel ve sıcacık
ve de temiz yürekli / yani kadın
yani kadın /
biz çok açtık kadın istedik
yani kadın yani sevgi yani aşk
ama en iyi en güzel ve sıcacık
ve de temiz yürekli
yani kadın

açtık çok açtık çok çok açtık
tanrı istedik

ve oturup ağladık niye
ve niye hiç görmemiş gibi sanki
oturup hep birlikte ağladık ona şaşıyorum
ona şaşıyorum biz sanki hiç tanrı görmedik
hadi hiç görmedik diyelim / çok doğru /
tanrı da mı hiç görmedi bizi

hep bilinen şeyler gibi yinelemek
ama yalnız yinelemek hep yinelemek hep umarsız
–sen n'apıyorsun orda sen n'apıyorsun
–hiç sigara kutusu topluyorum yerden yakıcam
–bak bir odun düştü arabadan alsana
–yok onu öteki alsın o çok yoksul
–kamyona geleyim mi abi kamyona iyi taş taşırım
–beş liradan fazla vermem bak hava çok soğuk
–manton yok mu senin bu kış kıyamette
–hırkam eski biraz ama olsun
yündür tutar gene çıplaklıktan iyidir
–bu adam deli mi ne yırtık gömlekle bu soğukta
–ben karı iki beş de çocuk yedi bir de tanrı sekiz
kim ısıtıcak bizi kim doyurucak bizi
"–inandığımız tanrı -da- yalnız bıraktı bizi"

bağışlatıcı olmuyor ey bağışlatıcı olmuyor
bilmem nerelerdeki özgürlük şarkıları
bizim özgürlüğümüzü bunca kısıtlamışken
tutsaklığımızı sürdürürken ezerken ezdirirken
kurdukları düzende kayırdıkları güçlere

kayırdıkları güçlere sanki biz insan değiliz

gökyüzüne uzanmaktan yoruldu ellerimiz
ne isteriz ne isteriz bilseniz
bilseniz inanca karşı gelmek ne zor
bilseniz ekmek yemek su içmek ne zor
bilseniz mutluluk ah mutluluk
mutluluk çok ötelerde şimdi
nedensiz isteksizliğiyle vermekten kaçındığı bizlere
bizlere yani kendi yarattığına
/ ne gülünç kendi yarattığına /
mutluluk çok büyük ve çok ötelerde şimdi
tanrı kadar
ulaşılmaz

/ bir ulaşsam bir ulaşsam yok mu ya bir ulaşsam
kimselere bakmıycam kimselere bakmıycam

ama gücüm ama gücüm ama gücüm kısıtlı /
valla bıktık billa bıktık yaşamaktan
ben insanım dedik günahkâr olduk
ben tanrıyım dedik günahkâr olduk
ben günahkârım valla

ben günahkârım valla ve de tüm günahlarını insanların
topladım omuzlarıma / ben günahkârım valla /
bir hafifledim bir hafifledim ki sormayın
günahlar ne hafif şeyler öyle ve de ne güzel

ben hep tanrıyı düşündüm tanrıyı sevdim
ben hep tanrının dediğini yaptım günahkâr değilim
baktım hiç düşünmedi tanrı beni hiç sevmedi
baktım tanrı hiç yapmadı dediğimi

töbe töbe ben günahkârım valla

kaynattım üç tencerede üç ayrı aşı
ekmeği kadına kadını tanrıya tanrıyı ekmeğe üleştirdim

bir gün sevişmeyi bana

kandan
ve ceninden bir gün daha
başlarken
bir dalı kanatıyorum tırnaklarımla
ağzı açılmamış bir güle dokunuyorum

geceden kalma bir şeyle oynuyor kalbim
bugün biraz daha yorgun başlıyorum

sabah
yeni doğmuş çocuk. çirkin ve sisli
vurdukça ilk ışıkları penceremden içeri
kımıldaşır içimin ölü dolu coşkusu
güneş bir ürkekliği gizliyemez
ne olsa çözülmez yüreğimin kuşkusu
gün. o sevecen çığırtkan
beni yeni bir oyuna çağırıyor

yalnızlık yenilmiyen gıladyatör
bana eski bir ölümü anımsatıyor

sabah
taşıyarak bir celladı odama
aşkımın ve bırakılmışlığımın celladını
hüznümle ve çirkinliğimle yargılamadan beni
tanıdığım bir ölümle tehdit ediyor
yalnızlık her sabah öldürüyor beni

çözerek gecenin ipliğini hışımla
hüznümü ve yalnızlığımı sarıyorum sabaha

adi bir etiketi yamayarak üstüne
boyna genişliyen bir orospu gibi
genişledikçe küçülen bir orospu gibi
aşksızlığım küçültüyor beni
korkum ve çirkinliğim utandırıyor beni
gecikilmiş bir aşkı yaşamıya
cinayet tek kurtuluşsa bir yanlışlıktan
önce acıya direnmesini öğrenmeliyim

eskitilmiş bir kurşunla kaplıyorum yüreğimi
acıya ve aşka hazırlıyorum

hergün yeniden yaşamak
boşalan bir birikimi kocamış acılarla
uzuyan bir ölümü betimliyen vücudum
yani istek. o hep tiksinç görünen
çirkin ve güzel orospu. yeniyetme
bir çırpınışın yorgunluğu yüreğimde
o hep güzel görünen bana
çirkin ve güzel orospu
vücudum. seni seviyorum

acıyla büyütüyorum aşkımı
bir gün bana sevişmeyi öğreticek.

kurdeşen

cavit'e

balıkların ve kuşların öldüğü saatlerde
en çok o saatlerde
çekerim küreklerimi saçlarının kumsalına
esmer bir sarıkumda[1] sarışın bir karaburunda[2]
en çok karaburunda
bir sandalcıya merhaba derim küskün

bir tek sandalcının
sandalına benim adımı yazdığı
görülmemiştir
bir tek sandalcının
sandalına *sarı kuş* yazdığı
görülmemiştir
çünki çok kızardım ben buna
elime kırık bir cam parçası geçirir
kimselerin olmadığı bir zamanda
en çok o zamanda
yosun bir acıyla sandala sokulur
ve adımı kazırdım
sarı kuş
sarı kuşum

kuşlar hiç yalnız gelmez bana
sandalları ve balıkçıları da peşlerine sürüklerler
sandallara hele balıkçılara
hiç tahammülüm yoktur
hemen bir deniz kıyısı oluşurum
sarıkumda oluşurum karaburunda oluşurum
en çok karaburunda oluşurum

ben çok deniz oluştum
çok sandallar yüzdü bende
ama benim bana özgü
sarı kuş yazılı hiç sandalım olmadı
sarı kuş
sarı kuşum

ben çok deniz oluştum
ağzı kılçıklı dili çatallı balıklara
şölen kurdum sularımda
soluğu yosunlu deniz delikanlıları
yüreğime attıkça nasırlı ağlarını
ürpertiyle köpürürdü dalgalarım

acı hicranla atsa da ağını yorgun sularıma
bir balıkçı en çok balıksız havalardan hoşlanır
çünki yalnız balıkçı bilir balık aşkının ne olduğunu
balık sevgisinin balık avına erdem olduğunu

ah benim şefkatli balıkçım
acımı azaltanım benim
acımı azaltan ve çoğaltanım
bir deniz gibi
süt gibi bir deniz
yumuşak başlı dağlar
üzgün dalgalar
ağlar gibi

ben çok deniz oluştum canım
çok sandallar yüzdü kuytularımda
ama ben hiç bir denizde yüzmedim
hiç bir güneşte oturup bacaklarımı yakmadım
yüzmeyi bilmem
denizi sevmem. çünki yüzmeyi bilmem
sağ bacağım topaldır benim ve incelmiştir
onunçin incedir yüreğim
onunçin aksarım hayata ve denize
yeryüzünün güneş renkli mayosu bile
giyince sırıtır bacaklarımda
ah benim ostomyolit[3] kokan sağım
mayoyu ve denizi kurdeşen renkli bir balon gibi
bir sandalın dümenine bayrak diye asan sağım
çürümüş kemik ve irin kokularından
balıklara gübre diye sarkıtsam seni
balıkçıların ekmeği ile mi oynarım ben

şimdi bir şiirin en tehlikeli yanıdır
karaburunla ostomyoliti birleştirmek
ağzının kıyısına çadır kurup
sarı kuş yazılı bir sandalla balığa açılmak
söyle hangi şiir becerebilir bunu
güneşin delik delik ördüğü bir ağı
daralıp genişliyen bir sünger gibi
şehvetle içine çekerken deniz

hadi yalnız ikimizin denizine
yüzmece oynamıya

(1) *sarıkum*: bilge karasunun ilk öykülerinde geçer
bütün bilge karasuların ilk öykülerinde geçer
gecenin ve gündüzün birleştiği noktadadır
tam o noktadadır
sevginin sevgi ile seviştiği bir yerde
esmer kıvırcık saçları okşamıya varırsa eliniz
esmer kıvırcık saçların arasında altın taneleri görürseniz
deniz çok uzağınızda da olsa
siz denizin içindesiniz

(2) *karaburun*: cavitin mektuplarında geçer
cavit iki yaşındaydı / ah, ne güzel
bir bebekti o sıralar
annesi; bir cumhuriyet bayramı töreni gününde
yahudi kızlarının onu çok sevdiklerini, ona
kabak çekirdeği yedirdiklerini ve birisinin
kız mı erkek mi diye sorduğunu, erkek
yanıtını alınca
– kıza daha çok benziyor, dediğini
hâlâ anlatır, / karaburuna gittiğinde.

cavit orada oldu herşey
kemal abiyi orda tanıdı
sandalların ve sandalcıların hainliğini
balıkların kuşlara direncini
acının denize direncini
ilk orda tanıdı

ve bir şubat gecesi masum bir deniz üzerinde
karaburuna uzak bir deniz üzerinde
sandalcıların ve kemal abinin olmadığı bir deniz üzerinde
balıkların ve kuşların öldüğü saatlerde
tam o saatlerde
arkadaş z. özgeri tanıdı
ve sonra arkadaş z. özgeri tanıdı
bir bitimin en tehlikeli başlangıcında
bir bitim için herşeyin hazır olduğu bir başlangıçta
dedi ki ona

>>>

– güzel bir topallık
  çirkin sağlamlıklardan yeğdir
sevgimle öperim

(3) *ostomyolit*: bir kemik hastalığı
sekizbuçuk yaşındayken musallat olur
sağ bacağa ve sağ bacağa musallat olur
en çok sağ bacağa

bir akşamüstü daracık bir sokakta
bitimi tahta bir köprüye ve dereboyuna varan bir sokakta
tek katlı iki odalı kerpiç bir evin karşısında
iki odada altı kişi yatan kerpiç bir evin karşısında
(bu ayrıntılar şiirin özünü bozabilir
ama söyleyin iki odada kaç kişi yatabilir)
en çok kendi evinizin karşısında
akranlarınızdan uzak bir köşede büzülmüş
oyunlarına neden katılamadığınızı düşündüğünüz bir sırada
şiddetli bir üşümeyle gelir
girilir kerpiç evin sokağa bakan odasına
tahtadan bir sedirin kıl kiliminin üstüne yatılır
büzülür dizler çeneye yakın
çenenin mekanik bir işleyişi vardır
dişleriniz korkunç bir makinenin dişlileridir
tik tak gacır gucur zangır zungur
anne gelir üşüttün galiba kendini yine der
babanın yaşlı ama kaç kışı sömürmüş paltosu
ihtimal ki annenizin mantosuyla üstünüze atılır
yani kurulur titremenin ateşten çadırı
yangın sıcağı gevşemeyle uykuya dalınır

sonrası mı. sonrası ostomyolit işte
bir çeşit kemik hastalığı
sağ bacağa ve sağ bacağa musallat olur
en çok sağ bacağa
sekizbuçuk yaşındayken musallat olur
yirmibirlere kadar birlikte büyürsünüz
sonra hep birlikte büyürsünüz
en çok o büyür siz küçülürsünüz

bir şiirin içindeki yerini
sarı kuş ve karaburunla ilintisini
anlamıyan anlamaz
anlıyan gine anlamaz
ayrıntılara girersek şiirin özünü yitirebilirsiniz
bu konuda daha geniş bilgiyi
ostomyolitist arkadaş z. özgerden edinebilirsiniz

herşey tekrardır biraz

öperse sakalımı biralanmış bir berber
aşkımın civcivleri kanatlanmış
merhaba
şiirlere kılıç çeken gökyüzü
yerin bu şiirde de bir çocuk ağlamasıdır
(yerin bu şiirde küçük bir çocuk ağlamasıdır)
yani ki sen
EY
li bir heple başlıyan
hüzünlerin ve yalnızlığın bekçisi
bütün şiirlerin babası
üvey
babam
merhaba
EY
(artık küçül)
–ey–
acıların gür çeşmesi
suyun artık beslemiyor çocukları
ey babam
merhaba
olmazsa babamın karısı
büyütün artık beni

(ağlamak acıların yontulmuş biçimidir
hüzünse bir çocuğun gökyüzünü sevmesidir)

yorgunum bir gülü devşirmekten
görseniz/artık
yüzüm
bozulan bir çiçektir
evde kalmış kızların göğsünde sık bulunan
beni solduran akşamüstleridir pencerelerde
çünki hüznü hüzün besler yalnızca

merhaba
diyorum bir acıyı ikiye bölmek
bir elmayı ikiye bölmek kadar güçtür
görseniz/artık
yüzüm
bozulan bir dengedir
bir serçeyi gökyüzünde barındırmaktan kıyan
(bence bütün serçeler yaşlandıkça serçedir)
güneş (ki göğün orospusudur)
yatar da çirkinliğin baykuş kuşuyla
unutur bir serçeyi kendisiyle sevişmiye
şimdi yaşlanan bir gökyüzüdür hayatı
aşkı ve sevişmeyi kendisinde arıyan
merhaba

diye bir ses nerden
gelirse küçük bir çocuğun
(serçeleri çok seven bir çocuğun)
eskiyen yüzüdür güneşe karşı

(babam benim
annemi sana emanet ediyorum)

kokulu böcek

(Özdemir İnce için)

ince bir sevda
çürütülen gül bahçeleri
ve şaşırtılan umut

hay bu sevda inceltmez seni beni

artık umut sözcüğü olucak
bütün şiirlerde ve herkeslerin şiirinde
çünki umut bir kapının bir kapıya açılmasıdır
ki o da olsa esirgeyen ve bağışlayan yılgıcıları
adı en önde ve önemli olan güldür

şimdi çiziyorum altını
gülün ve kötü kullanılmış bütün güllerin
ki o nerde koklanmışsa koklanmıştır
herkesin ve hiçkimsenin yanlış şiirinde
adı elbette en çok yaraşan
gülün kendi şiiridir

şiirler
gül bahçeleri

hay bu sevda haylamaz seni beni

şarkıda sırıtan bir şiir gibi bestele
üstteki üç dizeyi

ve yılgıla ölgün bir kral gibi
doğurgan üç sözcüğü

ince bir sevda
çürütülen gül bahçeleri
ve şaşırtılan umut

salgın ve bulaşık bütün şiirlerde

aman üç sözcüğü

hay bu sevda var eder seni beni

merhaba canım

ben az konuşan çok yorulan biriyim
şarabı helvayla içmeyi severim
hiç namaz kılmadım şimdiye kadar
annemi ve allahı da çok severim
annem de allahı çok sever
biz bütün aile zaten biraz
allahı ve kedileri çok severiz

hayat trajik bir homoseksüeldir
bence bütün homoseksüeller adonistir biraz
çünki bütün sarhoşluklar biraz
freüdün alkolsüz sayıklamalarıdır

siz inanmayın bir gün değişir elbet
güneşe ve penise tapan rüzgârın yönü
çünki ben okumuştum muydu neydi
bir yerlerde tanrılara kadın satıldığını

ah canım aristophanes
barışı ve eşek arılarını hiç unutmuyorum
ölümü de bir giz gibi tutuyorum içimde
ölümü tanrıya saklıyorum

ve bir gün hiç anlamıyacaksınız
güneşe ve erkekliğe büyüyen vücudum
düşüvericek ellerinizden ellerinizden ve
bir gün elbette
zeki müreni seviceksiniz
(zeki müreni seviniz)

beyaz ölüm kuşları

sonra bir gün anneler de ölür
böcekler ve kertenkeleler ölür
boşalır suyu havuzun kum seddi yıkılınca
sivrisinekler ve kâğıttan kayıklar ölür

sonra o gün çocuklar da ölür

biz hepimiz önce küçük bir çocuktuk
sonra büyüdük hepimiz çocuk olduk

balçıktan bir külçe olan dölleri
en iri elleriyle kepçeliyen
ve biçimliyen
ve hep önce kendisiyle biçimliyen
o dehşetli yontucuyu
doğumu ve gebelik sanatının bütün hünerlerini
sütten bir mermere eşsiz bir incelikle işliyen
anneyi o usta nakkaşı
unutmadık

önce anne doğurdu çocuğu acıya
sonra çocuk acıya anneyi ve ölümü kattı
sonra herşey ve herkes çocuktan var oldu

geçti sarp kayalardan aştı nice dağlar
içti ağulu sütünü hayat denilen annenin
sıkıntının kutsal kabında yıkadı ellerini
hüznü kuşlara dağıttı unutmasınlar diye onu
acıyı gömdü toprağa gayrı açar mezarlık çiçekleri

böylece vardı bir ırmak kıyısına
anne bir tedirginliktir nerede olsa
bağırgan bir karmaşadır onun sesi
takılır gibi eski bir gıramafona titrek bir iğne
— bu ayıp bu günah
bu çok ayıp günah
— el ne der sonra
ayak ne der
bırakmaz çoçuğu çocukça yaşamıya

ama bir gün anneyle de hesaplaşılır

çocuk yalnız annesine yaşar çocukken
anne yalnız çocuğuna yaşamaz anneyken
bölüşür anneliği babanın kasığında
çocuğun bakışında çelişkidir büyüyen
ağlamak bir soru olur sevginin yarım payında
— ah baba
niye baba

ve bir gün babalar ölür

tanrı bir ürpertidir çocuğun yüreğinde
her tanrı biraz baba gibidir
yiğit ve erkektir çocukları koruyan
umacılar ve peri masallarının korkulu padişahı
çünki tanrıyı yaratan ve öldüren şeyler aynıdır
vurunca acının ilk gölgesi yaratır kuşkuyu
acının padişahı elbette zalım olur
ve bilincin duvarına çarpınca şaşkınlığı
bir soru önce acıya sonra acıya uzanır
— hey tanrı
hani tanrı

böylece bir gün tanrı da ölür

şimdi annenin yüreğinde ışıyandır
sevginin ıslak soluğuyla örgülü tapınak
bir gün bir kalem bir hokka içindeki kana bulaşır
akıtır mürekkebini sevda denilen papirüse
hani ki bir kuş gelir bir tapınağın duvarına yuva yapar
çökertir tapınağı daha bir güzelleşir yuva
işte artık ne anne ne tapınak
yıkılır gözyaşlarının sığınağı da

sonra bir gün anneler de ölür

gerilir gıcırtısı bir tüfek tetiğinin
öfke yalnız tekliği besler büyür çocuk
çocuk büyür
sesi nemli yine elleri yine soğuk
hayat sığmıyorsa gövdene yüreğini sığdır çocuk
nemli bir sesi sığdır o gittikçe nemlenen
çocuk çocuk sana bir dost gerek

işte yeniden giyiniyor kendini çocuk
bir çiçek gibi kopardı başkalarına uymıyan yanlarını
kendini üstlenmişsin var olmak için susmalar köprü
çocuk çocuk sana bir aşk gerek

sen iyilikler ve güzellikler uzmanı
suskunun gizemli sabrı
bir teraziyi en iyi kullanan
iğnenin ve ipliğin mercek gözlü büyücüsü
karnaval gecesinin eğlentisiz parmak çocuğu
ey hayat canbazı
ey ip şaşkını
ezberle o incecik tel üzerinde
hayatı dengeliyen asayı:
aşkın ve dostluğun ayrımı yoktur çocuk
ikisini de doğuran şey aynıdır

bir kuşa bakarken hüzünlendiren, bir güle baktıkça yürek kanatan, bir yüreği açmadan solduran, bir kadınla yatarken çocuk gibi ağlatan, uyuz bir kedi gördükçe kanı kudurtan, suyu yüz derece sıcaklıkta donduran, anneyi üreten babayı coşturan çocuğu güldüren, seni izmirlere çılgın gibi koşturan, bir vagon penceresinden şaşkın baktıran, bir mektubu ısrarla bekleten, umudu dalında çürüten, acıyı dayanılır kılan bir çıbanı irinle onduran aşka merhem sürdüren, güneşsiz bir gök gördükçe öldüren öldüren öldüren...

sevgi: tragedyanın kaynağı yaşamın kökeni insanı var kılan umut
ah nasıl ayrılır aşk ve dostluk birbirinden
can canı sever ötesi yok bunun çocuk
ölümü ve ölümün ölümsüzlüğünü
çocuğu ve çocuğun ölümsüzlüğünü
sevgiyi ve sevginin ölümsüzlüğünü
ah elbette aşktır dostluğu mayalayan
ama kim anlatabilir bu parmak çocuğa
bir dostla bir sevgili arasındaki ayrımı

hayır'lara evet'lerle direten
çirkini öptüren kötüyü sevdiren
aşkı sevgiliyle değil kendinle yorumla
kim ki kendini açığa komaktan korkmaz
o saygın bir insandır
herkes kendi yorumunun cellatıdır biraz da
böylece lady chatterley de sevilir giovanni de
böylece lady chatterley ve giovanninin sevgilisi de
elbette her aşk yalnızca kendine sorumludur
ama elbette her aşk kendine sorumlu olunca

bir gün aşk da ölür

ve başlar sıkıntısı kuralsız bir çelişkinin
yapışkan bir sevişmenin sancısı doldurur boşlukları
ve tutku aç bir güve gibi kemirirken sevdayı
dölün pasıyla bulanırken sevginin beyazlığı
ah şimdi kim inandırabilir bu eski çocuğa
aşkın ve dostluğun varlığını
bir gün ansızın yiter dostlar ve sevgililer
etin ve kemiğin sıcaklığıyla solar sevdalar

işte o gün herşey ölür

şimdi bu yüreği nerelerde beslemeli
bütün saksıları kırılıyorken güneşin büyüsüyle
ve ölümler ilençliyorken en masum sevinçleri
ve her sevgi kendisiyle çelişiyorken
şimdi bu nasıl doğmaklar olur yeniden beyazlara

ama şimdi kim kandırabilir sizi
bir ölünün hayat kokan ağzını öpmek için

ben eskiden uzaklıklar, elyazması ve kırık bir sevinçtim. acının ve onarmanın bedenimi yuğduğu ak pak harç kuyusu. vuramadım kendimi temelli yapılara, sallantılı sevgi anıtı var ya şimdi, görenler şaşarlar hep ya, eskiden çok görkemli kulesinin ucundaki kocaman bir çalar saatın vuruşlarını gece gündüz kendi yürek atışlarıyla ayarlayan kimsesizler ülkesinin kralı, az köle azad etmemişti ama, hiç kimse onun ülkesinin göğünü kucaklayan kocaman ellerinin takılı olduğu bedeninin rengini görememiştir, ama oturduğu kulenin o çok küçük dar açılı penceresinden dünyaya açılmanın olanaklarını ince bir nakkaş gibi yüreğine işlemediğini de kimse söyliyemez.

eskidendi: elyazması nameler alırdın ve ne çok da yazardın. o küf kokulu yangın erlerinin kıkırdak sözcüklerle sıvadıkları sevgi iskeletlerine az mı can verdin. hangisi anlayabildi senin yorgun kanatlarındaki dirençli ulaşma isteğinin uzaklıkları emebilici gücünü ki onlar varoluşun acımasız kervanlarını yıllarca sahte bir yüzle dürüstlüğün örnek kılavuzları gibi hep kendi yansı'larına sürüklediler. yanılgıyı ipek kefenlere sarıp ısrarla umudun doğurgan topraklarına gömmekten ne buldun. sonunda kazancın göğsünü rüzgâr acısıyla dağlayan bir **yaşlı** alışkanlık oldu.

doğrunun ve yalanın adını koyamadın sen. yanılgın bu.

ey bana tirek krallığımdan miras kalan yüreğimle isyancı askerlerine şefkat dağıtan sevdalı tekliğim. artık çöz salgınının iplerini ve kavruk bir çarpıntı olan bireyci gizemini dünyaya bırak, senin yırtıcı kuşlar ve güvercinler arasından ustalıkla geçirdiğin ışıltısız kargın elbet saplanacak ilençli bir bulut bulur gökyüzü arenasında.

şimdi senin görevin eski elyazması namelerle geçmişin burgulu hüzünlerinin bıraktığı yaraları iyileştirmektir. sevincini uzaklıklara bölerek çoğalttığın beklemenin savruk tadını, kırık dostlukların yarımyapalak içtenliklerinde unut artık. önemli olan yaşadığının, yaşarken neler yaptığının, neler yapılacağının, büyük küçük iğreti şeylerin bilincinde olmaktır. bu bilinci taşımak için her zaman erken sayılır. bunu bil.

hiçbir şeyin sonu yoktur.

bunu da.

bir gün nasılsa bütün acılar eskiyecek.

işte hayat; yıllarca eziyetini üzerinde taşıdığın. ısrarlı bir gecikmeyle doludizgin koşturacak ne varsa hepsi yanında. başkaldıran çalarsaatının vuruşlarını duy. yüreğini kurtar.

vur umudunu kalabalık ağaçlara
yorumla beslenen dallara köpürerek akan sulara
kır çiçeği kokusuyla aygınlaşan dağlara
kurcala yaşamanın gizemli torbasını
ekmeğin ve terin kardeşliğini kıskan
sana toprağı ve aşkı öğretecek
hayat denen anneye koş.

müfreze

Gelirdi
ağlamanın düğmelerini ibrişim ipliklerle sargılayıp iliklerdi. dünyaya uyumsuzluğunun sosyo-ekonomik labirentlerini bilirdi de, kimse ayrık yorum yeteneğinin toplumsal aşağsamalara yengi kılıcı çıldırtıcı sessizliğini görmezlikten gelirdi. öyleyse kimdi teklik yargıcı. kimse, çünki kim savaşın çoklara karışma bilincinin erteleyici umutsuzluğunu okşamıştır. kimse çünki kimse gülmeyi yedirememiştir, yürek atışlarını annesini düşünen beyannamesinin yazıcısını kutsayan daktilosuna. elbette bir daktilo hiçkimsenin gözyaşlarıdır. çünki hayat en çok da tuşlardaki kapıların yer değiştirmesidir.

Ürkerdi
kanadı kırılmış bir eylem kuşunun gagasındaki notaları bir kendi çözerdi de ondan. cik cik cik seke seke ben geldim. yangına körükle giden erlere körük yapan ellerle geldim. ben yalnız körük yapmasını bilirim, körük kullanmasını bilmem. bilmezsem kim benim patronumu kutsadığımı ustalarıma yeğleyebilir. elbette hiçkimse. çünki hiçkimse patronlarının saygılı kölesi değildir. sizin bile kaç kez annenizi ağlamadan düşündüğünüz geceleriniz olmamış mıdır.

Kaçardı
çünki hiçkimse biafralı bir cenin kadar zayıf olan potansiyel gücünü kendi varoluş sorunu için kullanmasına izin vermezdi de ondan. vajinadan fışkıran bir bebeğin yanaklarını ilk kez annesi öperse başka kimse öpmez mi. hadi vietnamlı insanlar savaş içinde sevişir diyelim. türkiyede hiç mi savaş yok yani. ben şimdi hangi yanağımı leyla halite uzatsam türkiyeli gerillacılara vuruluyorum.

Hesaplaşırdı
bir gün yenerim isyanımı. bireyci bağış böceklerinden müfrezeyle katılırım ordumuza. emekçi tekaüdü babamı da alırım yanıma. (o üniversiteli oğlunun eylemcilerden olmasını istemezdi.) hadi yığın taşları kuyunun ağzına. babasına kendi kavgasının bilincini veremiyen neferler şahları mat etmeyi nasıl öğretir.

ama ben daha satrancı iyi öğrenemedim galiba onunçin mızıkçılık ediyorum sanıyorlar.

ve sevinç güzel bir denizle başladı
ve güneş ipi kalınlaştırıyordu
sonra ansızın uzayıverdi ip
bir ucu orda kaldı
bir ucu bende
ve iki uç arasında sıkışan
karışık bir sevgiyi acabayla büyüten
bir güzelliğin negatifini büyüten
ince bir yüreğe dayanamadı
ip
koptu
sevinç
güzel bir denizle kaldı
ve güneş bir bulutla rahibeleşiyordu

sevgilim
bugün
helva yedim şarap içtim göğe uzandım
avuçlarımda hüzünlü bir aşk
ince kemikli bir eli okşuyorum
göğü okşuyorum
yabanıl bir diken batıyor avuçlarıma
bir çakıyla parmağımı kesiyorum yanlışlıkla
sanki bilerek yanlışlıkla kesiyorum
sanki aşkı kesiyorum
aşk parmağımda yanlış bir uçurum

dokunurken bırakır ürkek bir martı gibi
çünki deniz orada
– ben alışkın değilim bir eli martılamıya
çünki deniz orada
çünki deniz orada
– heyecan verir bana
aşk
çekilir kuytusuna
uzar gider gecede
bırakarak cinsel tortusunu
sevgi
denizin başlangıcı

– seni koruycam
tamamlıycam
– seni
kazanmalıyım
istediğim kadar beslerim
seni
büyütürüm içimde
seni
çok çok çok
bir şey ver bana
– seni seviyorum

adak

–Yurtlarını yiğitçe savunanlara–

1.

nasıl anlatsam
değil, nasıl başlatsam
o şanlı günü
gecenin oynaşını
çılgın güruhu
kanlı düşmanı

2.

biz üçyüz yurtseverdik
üçyüz antlı yurt bekçisi
umutla beslerdik kanımızı
yediğimiz al alma
içtiğimiz nar suyu
her birimiz bir çiçek
büyütürdük, görevimizdi bu
sevgiyle sökerdik ayrıkotlarını toprağın
sevgiyle ayıklardık yaramaz kurtlarını
açsın diye en güzel çiçek

3.

biz üçyüz yurtseverdik
bir gün sularken çiçeklerimizi
üçbin kişilik düşman ordusu
ve onun paralı sivil askerleri
saldırdılar yurdumuza

birden bastırıldık
kötü bastırıldık
ikindi güneşi vururken yüreklerimize
ve onunla beslerken çiçeklerimizi
ama andımız vardı üçyüz çiçeğe
vermiyecektik onu açtıran toprağı
bu yurdu, büyütüp göverten gövdemizi

silahımız çiçeklerdi
cephanemiz yüreğimiz
sayımız azdı ama
korkumuz yoktu

kaç saat vuruştuk
kaç yüzyıl saat
sayımızın azlığına
düşmanın çokluğuna bakmadan
kan tutmuş üçbin düşmana
üçyüz yurtsever

daha da vuruşurduk
daha kaç yüzyıl saat
ah aymaz gece, oynaş gece
iğrenç karanlığıyla gelince
yurdumuzun yarısı düşman eline geçti
üçyüz yurtsever yarısı düşman eline geçti

gözü dönmüş, kan tutmuş
çılgın güruh
kanlı düşman
öfkesini tutsak ettiklerinden alırken
direnmek onları feda etmek demekti
ah kalleş gece, kancık gece
sonunda teslim olduk işbirlikçi karanlığa

ama kul aşkına söylemeli
iyi direndik düşmana
üçyüz açılmış çiçek aşkına
iyi dayandık üçbin düşmana

4.

düşman ordusunun küçükbaşlarından biri
elinde bir aygıtla bağırıyordu
–söz veriyoruz, namus sözü
namus sözü, kimseye dokunulmıyacak
kimseye vurulmıyacak, hiçkimse dövülmiyecek
teslim olun namus sözü

biliyorduk hepimiz
geçersek ellerine
korkunç dövülme ve işkenceler...
ama namus sözü verdi bir baş
dokunulmıyacaktı kılımıza bile

düşmanın namuslusu
itin kudurmuşu

ah şaşıyorum nasıl ölmediğimize

üçbin kişilik düşman ordusu
ve onun paralı sivil askerleri
azgın düşman
çılgın güruh
kan mı tuttu sizi

vurdular, kötü vurdular
ne savaş kuralları
ne insanlık onuru
kara tarihlerinin
iğrenç bir zaferini daha
gövdemize kazdılar

gayrı bu kazıyla büyüyecek gövdelerimiz
biliyerek bilincimizin öfkeli keskinliğini

5.

bu vuruşmada ölü vermedik
ama ant içtik üçyüz yaralı
başlatmak için büyük savaşı
çoğaltıcaz üçyüzleri

açıncaya kadar en güzel çiçek

korku

sancılı bir gün bitimi
yatsı
ve başörtü

boşalır mı acılar günde BEŞ
VAKİT az
gın bir yiyici olur
düzen. ki acılar birikir ON
DA
var
–mı– dır insan
ki başkaldırmaz çobana

ah yoksulluk ah
acılar
ve insan.
nedir seni böyle güçsüz ve
namaz kılan

kurtulmak ah evet
kurtulmak
        şeyden
        şeyden
        şeyden
ah kurtulmak çok güç
DEĞİL olursan GÜÇ

kurtulmak ah evet
kurtulmak.
yatsı ve
başörtü ve ezan
ve en eksik muhammet yanlarımla ben
ve sen
ve acılarımız
yaratır TANRI –kurtuluşa katkı–
sevap
günah | LAR
ezan
la gelen
–ki inançtır bu–
düzen
LER | ezen
ezilen
le gider.

yatsı ve
başörtü ve ezan
en suçsuz sığınaktır
sancılı bir gün bitimi
ki güç verir güçsüze
kurtulmak için.

kurtulur
mu insan
kurt
kurt
ulur
ken
–düzende–
ve insan
DA
var
ken
–korku
ki engeller başkaldırmayı çobana
aH kurtulmak.

pencere

pencereyi kapama
gök dolabilir içeri
sen neyi görebilirsin
ıslak bir bulutun ağışını mı

pencereyi kapama
kuş dolabilir içeri
sen neyi taşıyabilirsin
kırık bir dalın yükünü mü

Pencereyi aç
Soluğun çıksın dışarı
Sen büyütmedin mi ciğerinde onu
Kokusu hayatı yıkasın diye

Pencereyi aç
Sesin sarsın dünyayı
Duyulur elbet ta ötelerden
Yürek kendini tanır.

orman

yusufçuğum
kanadından mı vuruldun
Ben vuruldum.

av erken başlamadı
hanidir yaslı dağlar
bu tüy kimden düştü

hangi avcı, hayın avcı
gergin kanatlarının gölgesinde avlanır da
görmez mi ki, bilmez mi ki
kendi ormanıdır

usu gelişirken büyüyen tüylerinde
okşanır onlar yalnız, arınır, parlanır
çoğalsın diye kanadının ormanı
yolunmaz ki, koparılmaz ki

yusufçuk, yusufçuğum
kanadından mı vurdular, vursunlar
gün tanlayınca gövertisini
halk ormanı ışıyacak

bin yusufçuk uçucak
bin yusufçuk konuşacak

sözcük

hey EY
anlamı kendine vurgulu büyü

kaç kez biçimledim seni
öfkenin keskin kılıcında yıkadım
ezilmişliğin katranından arıdım
görkemini yalınladım
yalınını görkemledim nice

gölgem eğildi de bir suya
seni gördüm, hem bildim, elbette sevdim
bir çiçek solmuşsa koklandığı içindir
rengini dünyaya bıraktığı içindir
bunu bildim, çünki seni sevdim
seni ve senin o ad konulmamış
rengini, kanımı akıştıran kokunu

ve şimdi ısrarla bağırıyorum işte
en yüce görkemliğin
yalın bir parıltıdadır senin
bir özge can suyunun
yuğuran gövdesinde

hey EY
senin adın Deniz
engin Deniz
sonsuz Deniz
Deniz EYY

yeryüzü ağacı

kış geliyor
elim yaprak altında

es ey bad-ı semen
çatlak bedenime çarp kalbimi harmanla
gencelmiş tarih kabartmalarının haklılığı aşkına
beni kendime gebe bırak

kış geliyor
otobüs ne de kalabalık

yaslan bana yeryüzü ağacı
dikili gövdenin üretkenliği için
çıldırtan bir gübre mi arıyorsun
kökünü toprağımda dene

kış geliyor
koru gövdemi pardösüm

ağzıma konacak kış kuşları nerde
tutsana elimi canikom tarih tekerrürden ibaretmiş
Miş bir geçmiş zaman failiymiş
ey beşeriyet beni beş iftarda öp

şair olmak kolay değil yavrum
uzvun o kadar güzelken
bir yanda yaş ağaca balta vuran çokluk
bir yanda kanımı azdıran bokluk

beni artık hücre çoğaltmaktan da yargılarlar
zahir

kan reçetesi

Kara bir gök için çok şey söylenebilir elbet.

İşte benim bulutum
pas tutmamış sözcüklerden örgülü bir ağıt
alnına halk sıçramış neferlerin çılgar gözleriyle
sana
ey rengi tarihini utandıran elbise.

Yüzün hiç yabancı değil
sen eski borazanların gedikli çalgıcısı
sesine küflü ambarların kokusu sinmiş
irin salgını, cinayet fotokopisi ve kangren depolanmış
eskimiş tarih satıcısı ambarların kokusu.

Burnum duymuyor ama seni
uslanmış ıtır kokusunu da duymuyor
benim burnum
benim burnum
vahşi dağ çiçekleri, bozkır gülleri ve devedikenlerinin
kırları genişleten halk kokusuyla yanıyor
genzim çatlıyor
genzim çatlıyor ve seni de çatlatıyor
ey illizyonizmin sırça küresi.

Sana kim sus dedi Kalbim.
Dünya bir ateşten top gibi kavruluyorken
toprak güneş sıtmasıyla sarsılıyorken
burda, orda, öte yanlarda
alınterinin öfkeyle fışkıyan şavkı
yeryüzünü yeniden biçimliyorken
ve depremle sarsılan halkların beyni
illizyonizmin büyüsünü bozuyorken
seni kim büyülemek istiyor Kalbim.
Bildim hiç kuşkusuz
su yılanları, yeraltı fareleri ve akbabaların koruyucusu
çarpıcıların, kemirgenlerin, leşçilerin
şaşırtılmış kolcusu.

Usul usul da gelsen, harlayarak da gelsen
ey illizyonizmin güleryüzlü büyücüsü
masken kandırmıyor çoktandır beni
beni ve benim gibi
dünyaya kanından dürbünle bakanları
soluğu cehennem yakanları.
Çünki biz hayatı kendi aynasından gördük
biliriz sırça kürenin yaldızındaki puştluğu...

Ey tırnaklarımı büyüten tahammülsüzlük
beynimde hora tepen on sivri bıçak
senin kendi damarında denediğin keskinlik
halkının alnındaki tomurcuğu patlatsa da
kan kendini aldatmaz
kan kendini aldatmaz.

Kalbim!
bu acıya dayan
varsın işkenceler dağlasın seni
duru bir gök için vahşete katlananlar
acıyı bir silah gibi göğsünde saklamalı.

Kalbim!
bu acıya dayan
bu acıya dayanman için
yaranı iyileştirmek için sana
parçalanmış gül cesetlerinden bir reçete vereceğim
vahşet dağlarından kızgın kemik külleri
işkenceler ovasından kan dölleri
ve yangınlar vadisinden dehşet bir ateş.
Kan kokusu büyüyü bozmak için
Kemik sıcaklığı sırça küreyi eritmek için
Ateş kırmızısı göğü aydınlatmak için

Böylece dirilir içindeki gül cesetleri bile
dirilir ve o zaman
çılgın bir şafakla tazelenen gökyüzü
bir taze tomurcuk gibi açar
kanıyan alnında senin.

Kalbim!
sen varsın
sen tökezleyen bir şarkı değilsin
ne de uzun, yanık havalı türkü
sen kendinin ezgisisin.

Yırt örkenin sabredilmez dağarcığını
dağılan, saçılan ne varsa hepsi senindir
kara bir gök ancak bunlarla arınır
ve elbette yeter bunlar sırça küreyi dağıtmaya
acı diye ne varsa hepsini onarmaya

Kalbim!
elimden tut
elimden tut
sensiz birşey yapamam.

ferhat

kara yeller ak yerleri dövende
sevdanı yüreğine kuşat
al sesimi vur kanının gümbürtüsüne
zamanıdır dağları delmenin, Ferhat

dağların başı yaslı
Ferhat'ın sevdası kan ağlar
yüreğin sağlam, bileğin güçlü Ferhat
istesen dağlar dağlar...

ateşi üfle Ferhat
körüğü iyi kullan
bu can bunca hasrete dayanır
soludukça içimde sevdan

sevdan ki bir yakıcı kuştur yüreğimde
gümbürder zulme karşı kan gibi
ölürsem dağlar için ölürüm Ferhat
kalırsam vuruşkan şahan gibi

sana benzer

Dişle düş arasında bir helezon,
bir gerçek gibi bulguladım. Seni
bir akrep soksa kızarır elim
koyu bir kızıllıktır çünki
anası sabahın
benzer sana.

Ay yüzlüm,
sağlıklı güneş bakışlım
taze fidanım benim.
Nemli bir bulut gibi
çöktün ya kuru yaylama
gayrı nice döl versen
benzer sana.

Yazsa sonsuz göğü, kuş kanatlarını
kışsa dağları giyin,
bağrımdaki tufanı
canımdaki acıyı gör.
Az mı şahan verdik
kartal vurulduk.
Oğul için döl bereketi gerek.
Sevdamızın, sabrımızın meyvesi
benzer sana.

Ben severim al almayı
dişlerken ürpermeyi,
bir çocuğun aydınlık yüzüyle
ava çıkmayı,
ki bir fenerci ustasının oğludur.
Ateş böcekleri ve çılgınlık
hep bir kırmızıyla karışır, yüzünde
hiç bitmiyen bir fener
ustasının sonsuz maviliğindeki
acısını kanırtır.
Ne soluk, ne titrektir
ne azalır, ne yiter
Sana benzer.

gezgin

dün geldim
geç kalsam da bağışlanır

bir bahar bozumuydu yola çıktığımda
yüzümde suçlu bir merak
kalbim heyecandan telaşlı
gözlerimde ısırgan bir hüzün vardı
hüzün: hep bilinir
bir afyon çiçeğidir önceleri
dalayan bir ısırgan yoncası olur sonra
dalayan ve uyandıran o afyon uykusundan

dün geldim
acı sırtımda tabiy

yolum uzundu
yanımda hiç resim yoktu
dağlara baktım: dağıldım
yollara baktım: yoruldum
gece ayışığı içtim, dudaklarım kurudu
gündüz böğürtlen yedim, dilim buğulandı
siz görmeliydiniz o kanı
bir dağ çiçeği sevdasına bin arı öldü
tam ordan geçiyordum, gördüm diyebilirim
aman nasıl petekti öyle
nasıl baldı
böğürtlen gibi kırmızıydı
kan gibi saydam
bir garip kokuydu, onun kokusuydu
dayanamadım, eli titrekti ama
yedim yedim kalbim çatladı
sevdam o dağ çiçeğinde kaldı

dün geldim, anca geldim
usumda vızıldayan bin arı ölüsü
heybemde onarımı gereken bin iğne
önce kendi etime

dün geldim
hoş mu geldim
hoş olmayan şeylerden geldim
bir kentten geçtim ki canım titredi
sıtma kâbusuyla sallanıyordu uzaktan
girişte insanlar gördüm, hiç görmediğim
ama sanki biryerlerden tanıdığım, yemin edebilirim
iğrenç suratları vardı, insandan çok
cüzzamlı bir köpeğe benziyorlardı
kuru birer ağaç dibine çömelmiş
çürümüş bir dalı kemiriyorlardı
omuzlarında soyulmuş yılan derileri
ellerinde pas tutmuş makaslar
iki ucu da kırık
tam ben yanlarından geçiyorken
elma ağaçlarının çiçeklerini kesmeye başladılar
ben sanki tarihini bilmiyormuşum gibi
bakır çalığı bir kâsede
elmanın kanını sundular
geldim ya, nasıl geldim
bir elimde tarih atlası
bir elimde güneş humması
soğutulmaya zorlanmış bir çöl kızgınlığından
bir kum fırtınasının
soylu kumcuklarından geldim
yorgundum, susamıştım, dilim kuruydu ama
gördüğüm serap mıydı, gerçek miydi
bilirim ben
çölün tam ortasında sonsuz bir ışıltıydı
yedibin rengi yansıtan renksiz bir kuyuydu
duruydu, aydınlıktı, yaz gökleri gibiydi suyu
uzanıp avuçlasam benimdi
öyle yakın, öyle kolay, öyle dokunsam
ah o kervancıbaşı >>>

ah o sırmalı soyguncu
ve ellerinde kesik başlar ve zebellah ordusu
birden beliriverdiler tam kuyunun başında
ellerinde kan sızıtan kesik başları
tam kuyunun ağzından sarkıtıyorlardı ki
ne olduysa o anda oldu
kızıl bir bulut ağdı kuyunun ağzından göğe
bulut değil
bir devin alev saçan soluğuydu
ardından muhteşem bir kum fırtınası
kum değil
devin çocuklarıydı saçılan
ah görmeliydiniz o savaşı
ne kanlı kervancıbaşı
ne zebellah ordusu
dayanamadılar kum fırtınasının şiddetine
çöl mü yarıldı
kuyu mu büyüttü ağzını
kızgın çöl kavuşunca dinginliğine
bir ben vardım kuyunun başında diri
ve herşeyi görebilen sağlıklı çöl tanığı
öğrendim çöl kızgınsa öfkesi nice olur
kum fırtınasında neler yapılır
nasıl yok edilir çöllerin sırmalı
soygun kervancıları
gördüğüm serap mıydı, gerçek miydi
bilirim ben
bir elimde güneş humması
bir elimde tarih atlası vardı
vakit dardı
kanarak içtim de kuyunun duru suyundan
uçar gibi aştım çölü o sonsuz ışıltıdan

dün geldim
dün ben nerden geldim
ezberlenip unutulmuş bir sıkıntıdan geldim
adı konulmamış bir düşten geldim
terlemiş balıklar gördüm, rengi bozulmuş mavilikler
kabaran denizler gibi coşkun sürücüler
kılçığı beynine saplanmış gözsüz balıklar gördüm
trollenmiş deniz tarlası, iyot vurgunu
derya içindeyim de hani deryayı gördüm
küçük balığı gördüm, peşinde büyük balık
bir su ağası gibi kuvvetli ve saldırgan
oh balık, küçük balık, can balık
anasının kuzusu, deniz kokulum
söyle yavrum, söyle gözüm, söyle kılçığım
kim dokundu senin pullanmamış derine
kim kıydı senin o tazecik gövdene
denizde kum gibi dolgun pullarıyla
doymaz mı büyük balık küçük balığa
ama gördüm ya sonunda
derya içindeki deryayı
büyük balık küçük balık peşindeydi ya
birleşince küçük balık yüzlercesiyle
şaşırıp kaldı büyük balık
şaşırıp kalmadım amma
ne de keskinleşmiş dişleri ol mahilerin
unutulmaz bir deniz anası gibi büyüdü gövdeleri
kıymık kıymık oldu gövdesi büyük balığın
anladım
nice olsa da
denizde kum, büyük balıkta pul
birleşince
edemezmiş küçükleri kendine kul

günler perişan

yırtarak geçiyor kalbimizden
hayatı da törpüleyen zaman

şuramızda birşey var
acıya benzer
umuda benzer
böyle günlerde herşey
hem acıya, hem umuda benzer

gün ölümle başlatıyor hayatı
her şafak taze bir ölünün üstünde doğuyor
her sabah ölümü anlatıyor gazeteler
sol köşede ölümü kutsallaştıran bir fotoğraf
yeni bir cinayetin röntgenini çıkartıyor gövdeme
beynim sabırla keskin
iğdişliyor haber bültenlerini, yorumları, sahte ölüm ilanlarını
bizim ilanlarımız çoktan verilmiştir
gelirse de bilinir nerden ve nasıl
böyle ölümün yücedir adı
ha kanağacı canım, ha gelincik tarlası
çünki ölümün kanıdır besleyen
bir başka baharın tohumlarını
şuramızda birşey var
bizi onduran birşey
acıya saran
umudu kuşatan

kalbim: kalbim mi desem
var kalbim: yaşayan ben
hayatla ölümle cinayetle
gazetelerle, radyolarla, eski üniversitelilerle
eski prof hocalarla
yaşayan ben: geç mi kaldık / kabul edemem
ah benim sevgili annem
oğlun da elbet yurtseverden
birgün bırakır da sizi yüzüstü
yüzüstü değil: elbette bizüstü
bırakır da: kötü sarmaşıkları, yaban güllerini
bırakır da: sekizyüzlük hırtları, şunları, bunları
giriverir senin sıcacık kucağına
yani hem sana karşı, hem senin için
giriverir o yanılmaz tarihçinin yaprağına
ölüm mü dedin annem
ölüm senin gibi güzel annelerin
senin gibi güzel çocuklar feda etmiş
o tarih atlasında
bir kırmızı gül olur ancak
koksun diye çocukların bahçesi

şuramızda, tam şuramızda
kanserli bir virüs gibi kanımıza karışsa da
bizi yaşatan
günler perişan

işte bir bir kırıyorlar dalıylan
yeryüzünün olgunlaşan meyvelerini
çünki biliyorlar vakit dar
oysa dalları kırmayılan ölür mü sonsuz ağaç
hayatı pekiştiren kökümüz var
dünyayı emeğe kazandırmak için
hayata ve ölüme sonsuz bir anlam veren
kanağacına sözümüz mü var

biz şimdi gidiyoruz gibi ya dostlar
birgün döneriz elbet
acısız, adsız

ölümsuyu sürünün
sürünün ölümsuyu
bir ölü bin dirinin kanıdır
besler hayatsuyu

şuramızda, tam şuramızda
tarihe nasıl anlatsam

ey anneleri korkutan
bizi yaşatan kan

günler perişan

yıllarla

anlatırım yıllarla
güneşin yapay köpüklerle akıttığı incileri
yaldızlı simlere dizi dizi gerdanlıyan
bir çocuğun sırmalı bakışlarındaki
kafes kuşlarını şakıtan soluğunun
kendi kafesine dar gelen kokusunu

ben hıyanet sağdım öptüğüm her memeden
dost şarabını yorguyla mayalayıp
tortulanmayı ve kokuşmayı öğrendim ilm-i adem hikmetinden

anneme anlatamadım size anlatırım
anlatırım kim kargışlar:
benim hasretle tıkırdıyan kafesim
en çok seher vakti ve güneş batarken
bırakır da hicranını gökyüzü yaylasına
geçkinci bir bulutun şakaklarında
bir eş arar kendine tekliğini yorumlıycak

(sessizliğin adını ihanet koymuşlar)

anneme anlatamadım size anlatırım
anlatırım kim kargışlar:
akşam firengili bir kadın gibi sokulurken odalara

herkes kendi organlarını kaşırdı
herkes kendi organlarını kaşırdı çünki herkesin tırnakları
kendi parmaklarının konuğuydu. akşamsa
bütün parmakların
içe kıvrık tekliğinin salt sorumlusu gibi
yansıtırdı organların gücünü
herkesin kendi duvarına
ve dargınlık işte o zaman başlardı
çünki çok yaşlı bir çocuğun dinginliğindeki gerçek
çok yaşlı bir çocuğun titrek kalbinden başka
kimi ilgilendirir

(sessizliğin adını ihanet koymuşlar)

sonunda öğrendim ağlamak bir bilimdir
gözyaşı gerçeğinden deneyle oluşarak
küçük çocuk tezdir
çocuk antitez
yaşlı çocuk sentezdir

(ah bu odalara asma kilitler vurmalı
tekliğin bilinciyle parçalansın kalbiniz)

hay kısır döl
hay topal sancı
döşümde yıllarla büyüttüğüm acı
ben ki yıllardır bir seni bilirim
daralıp daralıp imkânsızlığın çemberine
(bir de yağmurlar yağdıkça toprağın kokusunu)

ben bunu anlatırım salgılı havarilere
acının ve metanetin dehşet ırkçı kalesini
ölürse kim dayanır bireyin solgusuna

kaval

her döllenme kendine sapkındır
bırakır aymazlarını bir ağacın gölgesine
kavak. belki söğüt
kavak. belki söğüt
ilk yeşeren hangi tohum
ilk yeşeren ve sevinen

– büyümeyi önce ben tattım

Hay ilkin vazgeçilmez pişmanlığı
güzelliğin ve haklılığın zaptedilmez ayartması
seni nasıl yaratsam o ateş kızıllığında
nasıl nasıl başlatsam
hay sonu en yakın çalkantı
sesimi büken, yüreğimi genişleten umudum
boynumu sarmalayan kırmızı atkım benim
ala tüylerinin kavıyla
ala yüzümü okşa biraz
çünki yorgunum biraz
uzun bir yoldan gelmişim tabanlarım çatlak
gövdem kan içinde, yüreğim ağrıyor
eskitmişim bütün ilklerin sancılı başlangıcını
geçilmemiş bir yolağzında vurulup kalmışsam böyle
Bordo bir gül gibi gelip oturmuşsa dudağıma Son
gülümün kahreden dikeninden değil
geçmiş adlı bir meyveyi yemesini bilemediğimden
geçmiş adlı bir meyvenin
çekirdeğinin acemiliğinden
Sesimin ve intikamının namuslu koruyucusu
kaç yıl bekledin o meyve bahçelerinde dilsiz korkuluklar gibi
çalmaya hazır çalmaktan korkan çocuklar gibi
vermeye hazır vermekten korkan koru bekçileri gibi
az bulunur senin gibi yutkunmanın gardiyanı
lezzetini kendi dişlerinden koparmanın özgecisi
hem sahi yitirdikçe kazanacak zincirlerinle
sen artık kimden korkabilirsin hırsız kargalardan mı
al şimdi sana veriyorum o ilk meyveyi
dibinde yıllardır küflettiğin meyveyi
senin hakkın bir ağacın yarım kalmış umududur
yarısı yeşermeden kırılan dallar gibi
bir bahçenin ortasında bin yangına biriken

evet Sen kendinden daha haklısın
doğruluğun dik yamaçlarını ürpertiyle çıktın
gerçeğin ilk tadına öfkeyle vardın
ama kim anlayabildi bir kavalın türküsünü
titrek sesinin uyumsuzluğunda
kim bağışladı kavalı
yanlış ağacın dökümü tezdir bunu kaval üç kez söyledi
üç kez söyledi söğüt dalına
sütünü harcama doğurganım diye
elbet tıkanır delikleri ötmesi öğretilmeyen kavalın
vur beni eğri boyunlum sesinin salgısına
anısını dağladığım ayartma gecesine gidelim
razıyım yanlışlığın o çakıllı başlangıcına bile
öfkenin kapısını birlikte çalalım yeniden

bütün ilkleri yeniden yaşat bana
bütün ilkleri

vazgeçilmez pişmanlıklar dahil

evet Sen kendinden daha haklısın
çünki hep dağları üşütmekle ünledin kendini
hayatla çifleşmeyi kendikendine öğrendin
yıllarca hep bir düğüne hazırlandın
yaşlı bir gençkız gibi yüreğinle
Kahraman bir çalgı mıdır benim kavalım
uzanır uzanır da kendine kıvrık
koparır raylarından çok azgın tirenleri
yakışıklı işçilere türkü söyletir
–izmirin kavakları
dökülür yaprakları
çakırcalım toplar kavağın yapraklarını
görür yapraklar içinde çok sarı
çok sarı çok sarı çok sarı
dökülen ilk yaprağı
tanır
(çünki çok sarı)
usulca alır cebine kor
kavalı bile ürpertir sesi
–bize de derler çakırcı
yıkarız konakları

Bilirim zor sevdirirler hayatı
belli ki bundandır zor öfkelenişin
sesinin yanıklığı boynunun eğriliği
çünki senin yüreğin
her yıkım sonrası umutsuzluğun vidalarını gevşetmek
senin usta ellerinin hüneri
ama hiç bağışlar mı bir emekçi yüreği
zulmun bezirgan vezirini

Hadi vur beni sesinin depremine
vur götür yaşanmamış ne ilk varsa
koklanmamış ve yanlış koklanmış bir çiçeğe
geçilmemiş ve yanlış geçilen bir yolağzına
dokunulmamış ve yanlış dokunulmuş bir kelebeğe
biçimlenmemiş ve yanlış biçimlenen bir bilince
okşanmamış ve yanlış okşanmış bir tekliğe
varılmamış ve yanlış varılan bir çokluğa
tadılmamış ve yanlış tadılmış bir hüzne
sarılmamış ve yanlış sarılan bir yaraya
sevgilenmemiş ve yanlış sevgilenmiş bir dostluğa
verilmemiş ve yanlış verilen bir komuta
yaşanmamış ve yanlış yaşanmış bir aşka
dumanlanmamış ve yanlış dumanlanan bir dağbaşına
söylenmemiş ve yanlış söylenmiş bir merhabaya
sorgulanmamış ve yanlış sorgulanan bir yargıya
yazılmamış ve yanlış yazılmış bir şiire
aşınmış bütün yollara yani onarmak için
aşınmamış bütün yollara o en güzellere
o en güzellere boynunu güzellemelere

ayart beni
ayart beni titrek sesim

(hayatla çifleşmeyi kendikendine mi öğrendin)

söyle türkünü

(hayatla çifleşmeyi kendikendine mi öğrendin)

hay gökyüzü
hay bulut
hay kuşlar
bir zamandı
benim içinde yaşarken durmadan kendimi köpürttüğüm dünyadan
haberiniz oldu mu sizin
benim kederle hem de yoksullukla geçen çocukluğumu yeniyetmeliğimi
kendi sınırsız güçleriyle çamura boyayan salgın ve bulaşık insanlardan
haberiniz oldu mu sizin
benim en içten sevgilerimi en masum sevinçlerimi ikiyüzlülükleri
alayları karaçalmalarıyla boğan çevremdeki iğrenç ve bencil insanlardan
haberiniz oldu mu sizin
beni durmadan daraltan ve içime gömen acılarımı onulmaz bir yara
gibi derinleştiren kimsesizliğimden
haberiniz oldu mu sizin

hay gökyüzü
hay bulut
hay kuşlar
çocukluğum
yeniyetmeliğim
gençliğimi eskiten rüzgâr
şimdi
burada durmadan sesimi kısan
ateşimi yükselten
beni titreten dağlardan
haberiniz var mı sizin

burda durmadan gözüme cinayetler iliştirip
ölümümü hazırlayan
yasaklardan
yasalardan
dan
dan
dan
haberiniz var mı sizin

dün yalnızca sevdiğim
bugünse taptığım güllerden
tutukevlerinde hergün akşamüstleri boğulan güneşlerden
bir gülüşlerine bir ankara feda ettiğim kardeşlerden
haberiniz var mı sizin

hay gökyüzü
hay bulut
hay kuşlar
umudu yaralı bir kahraman mıyım ben

nerde benim söylerken terlediğim türkülerim
köroğlum dadalım abdalım pîrim
insan suyum mahzun şerifim
karacaoğlum adaşı çökertmeli halilim
çökertmeli halilim
çökertmeli halilim
ben sizsiz bu yolda nasıl giderim

hay gökyüzü
hay bulut
hay kuşlar
nerde benim canlarla yürürken söylediğim
söylerken kanımı titreten türkülerim
bir iken başladığım
birlikte çok olduğum
onlarla genişleyen
onlarla büyüyen soluğum
yani abim bacım kardeşim
yani oğlum kızım çocuğum
yani dostum arkadaşım yoldaşım
ben umudu yaralı bir kahraman mıyım
yetmiyor
gökyüzü
bulut
kuşlar
yetmiyor yaşamak bile
birşey eksik
söyleyebilsem
anlasanız
bilseniz
birşey eksik

HAYKIR YÜREĞİM

(hayatla çifleşmeyi kendikendine mi öğrendin)

aşkla, sana

alnını
dağ ateşiyle ısıtan
yüzünü
kanla yıkayan dostum
senin
uyurken dudağında gülümseyen bordo gül
benim kalbimi harmanlayan isyan olsun
şimdi dingin gövdende
uğultuyla büyüyen sessizlik
birgün benim elimde
patlamaya sabırsız mavzer olsun
başını omzuma yasla
göğsümde taşıyayım seni
gövdem gövdene can olsun

söyle bana ey
ölümün açıklayıcı pervanesi
hangi yavru tek başına yiğittir
hangi yangın bir başına söndürülür
ah! herkes susuyor
hiç kimse bilmiyor içimin yangınını
ah! herkes mi susuyor
kalbimi kalbine bağladığım dostum
ah! herkes mi susuyor
kalbi kalbimize benzeyen dostlar
bir çarmıh gibi bırakıyorken kendini dünyaya
hayatın ateş renkli kelebekleri
bir bir tutuluyorken korkunç koleksiyonlar için
ah! herkes mi susuyor

bağırsam içimdeki dehşeti
hırsım deler mi toprağı
beni
acısıyla onduran
dostumu
aşkla vurduran hayat
sana
yaşananla harlanan bağrımın sevdasını akıttım
dünyanın yeni baharına
çatlarken kadim güneş
bağrım delinirken fidanların kanıyla
anamın doğurgan karnıdır diye
sevgilimin sütlenecek göğsüdür diye
dostumun üretken gülüdür diye
sana bağlandım
sana sarıldım

beni umutsuz koma
tarihle avutma beni
çünki aşkla sınanmışım sana
sana yangınla, suyla, ateşle
ölümle, yaprakla, şiirle sınanmışım
ey yaşarken kanayan acı
şimşekli gök, tufan, kan fırtınası
uçurum kıyısında hızla büyüyen ot
yapraksız bir ölümün anısı için
körpecik kuzuların derisi için
beni tarihle avutma
umutsuz koma beni

akıtsam deliren sevdamı
köpürür mü hayatı besleyen su

ey benim
yedi başlı kartalım
her başını
bir dağ başlangıcında koyanım
senin
böyle diri bir akarsu gibi kıvrılan gövdendir
bizim aşkımızı solduranların korkusu
çünki elbette bir su
kendi akacağı toprağın sertliğini bilir
ve suyun gövdesiyle yırtılınca toprak
artık ırmak mı denir
işte devrim
ona benzer bir akışın hızına denir
yarın ne olur bilirim ben
bahar gelir, otlar büyür
ölüm de yapraklanır
bir dağ bulur uzun uzun bakarım
bir çam ağacı gölgesi
güzel kokular veren
bir damla güneş görünce
sana da gülümseyeceğim yarın
şimdi senin uzanıp yattığın otlarda
yarın yeni bir yeşillik büyüyecek

sevdadır

Göğü kucaklayıp getirdim sana
kokla
açılırsın

Solmuşsun
benzin sararmış
yorgun bir işçinin yüzüne benziyor yüzün
öyle bükük bakma bana

çam kolonyası getirdim sana
kentli dağlıların haklı sevdasını
bolu ormanlarından çarpan bir koku
sanki köroğlunun ter kokusu
aman kokusu, billah kokusu
Canlarım, canım benim

üzme kendini bu kadar
sana umudu öğretemeyenlerin suçu mu var
bak yeryüzü ne kadar geniş
ne kadar dar

Dur
akıtma gönlüm yaşını
gözünden öpücek bir yer bırak
oy bana en yakın
bana en uzak
sevgili yar
Hasretine vur beni

Giyecek çamaşır getirdim sana
âdettir diye değil, sevdim diyedir
bağışla, eski biraz
bedenim uygundur diye bedenine
elimle yıkadım, ütüledim
elma ağacında kuruttum

Günler sarmal bir yay gibi
bunu unutma
Bahar annemizin yemenisindeki solgun çiçektir
bunu unutma
Seni ben her yerinden öperim
beni unutma

kadere inansaydım
sana inanırdım
Düşürmem sigaramın ucundaki külü ben

öyle kırık bakma bana
Caddeler nasıl da genişliyor
sana bunu söyleyecektim
Bileyli bir makas vardı yanımda
sana bunu söyleyecektim
Hadi kes büyüyen tırnaklarındaki kiri
sana bunu...
Oyy nasıl söyleyebilirim
deliren sevdamızın kısrak huyunu

Elimi tut
tuttururlar, o kadarına izin verirler
kahreden bir ayrılığın çılgınlığı değil bu
Bir isyanın kelepçeleşmiş resmidir parmaklarımız

sen İçerde
Ben dışarda...
Oyyy mahpusluk mahpusluk...

ankara'lı dört dörtlük

Ankara vurulmuş bileklerime
dumanlı hava, kurt kapanı, ciğerparem
yaşayanlar unutmadı geçen kışı
dumanlı hava, kurt kapanı, ciğerparem

ilkyaz mı bu hani nerde Ankara
cılk yumurta akı, kına yakısı
sürgün hızı sürgün hızı yürektedir
kavuniçi buğday tanesi, yanık yarası

koş bire doru at koş bire doru at
sürgün hızı yüreğime tak eder
ben böyle Ankara'yı neyleyim
sürgün hızı yüreğime tak eder

doymadım doymadım adını anmağa
oy benim canımın canı canım
doymadan doymadan Ankara'ya
oy benim canımın canı canım

Şiir Denemeleri

"(...) Değişik bir denemem vardı. Birtakım şairlerin kendi şiirlerini yazmak; onların kurgusunu, biçimini, sözdizimini kullanarak, kendi adlarıyla yayımlanıcak kerte onların şiirini yazmak; ama şiir yine de benim şiirim olucaktı. Bu deneme içinde yazdıklarımı sana gönderiyorum.

Böyle bir denemeye niçin girdiğimi tam olarak çıkartamadım ama. Başlarken birtakım savlarım vardı. Sözgelimi bu şairlerin artık dönemlerini yitirdiklerini, şiirlerinin eskidiklerini, bu yüzden şiirlerinin kolayca öykünülebileceğini (taklit edilebileceğini), kolay öykünülebilen şairlerinse (eskidikleri için) iyi bir şair sayılamıyacakları vb. Ama başlangıçta çelişik bir savdı bu. Sözgelimi karşı uç; bu şairlerin öykünülmelerini, aslında onların kendine özgü şiir yazmalarına, kendi adlarına bir şiir yapısı kurdukları için özgün bir şair olmalarına, giderek iyi şair oldukları için öykünüldüklerine bağlıyabilir."

Arkadaş Z. Özger
(Tekin Sönmez'e yazdığı 14 Mart 1972 tarihli mektubundan,
Yansıma, Temmuz 1973, S. 19, s. 41)

uyarca

sizi tanrı korusun anneleri kim öldürür
annesi ölmüş çocuğun saçlarını kim güldürür

bir çocuğu annesinden ayırsanız ne olur
annesizlik bir şey değil çocuğun yüreği ne olur

söyleyin kulaşkına nasıl büyür o çiçek
kök çürük gövde çatlak dallarda kemirgen böcek

sen yine gül bir annenin ölümünden ne çıkar
annesi ölen çocuğun başını hayat yıkar

hepiniz güne durun şimdi akşam vaktidir
ey hüzün tellalları çocuk sevmenin vaktidir

ilhanca

sen biryerlerden tanıdığım unutmadığım
sen şu gözlükleri buğulu oğlan
bulvarlanmış saatleri ben mi yarattım
hem mutlak anlatır hangi karanlığa sorsan
o hüzün kaçkını gözlerini görünce
kendimi bu otel odasına zor attım

bilirim bu erselik sonbahar
seni de baştan çıkartır beni de
önü çılgın yaz arkası yılan dili kışsa eğer
ya gizle gözlerini solgun bir karanfilde
ya da boşuna arama yüreğim gibi ince
yüreğini sığdıracak sıcak acısız bir yer

dünyaya kanından dürbünle bakan oğlan
sen al git gözlerimden bıçak sırtı mahzunluğu
belki çirkinim kötüyüm biraz çocuk oyunbozan
ama kim demiş arkadaş'ın kısa sürer dostluğu
bir gün körelirse içimdeki çılgın hece
paris'teki dostumu da anlatırım o zaman

sözde ben guillaume diye bir hergeleyi vurmuşum
bütün paris çalkalanıyormuş sefaletimden
eğer ben çıldırmıyorsam eğer erkeksem
herkes bilsin bu sonbaharı kötü dövücem
dünyaya bir anıt bırakıcam felaketimden
pas tutmuş bir matkapla geceyi oyuyorsam
bu çirkef karanlığı mutlaka delicem

şimdi ankara'da bir hüzzam şarkı
ankara'da mı paris'te mi insan karıştırıyor
bir cellat giovanni'yi giyotine vuruyor
david türkçe bir şarkı söylüyor biraz mahzun
elleri ceplerinde elleri ceplerine sığmıyor
hey james bize kırmızı şarap getir
içinde sarı yağız bir kahkaha olsun

Yayıma Hazırlayanın Notları

Yaşarken bir kitabı olmamıştı Arkadaş Z. Özger'in. Genç yaştaki trajik ölümü izin vermemişti buna. Ölümünün ardından şiirleri bir vefa örneği gösterilerek Tekin Sönmez tarafından derlendi, *Şiirler* adıyla yayımlandı (Nadas Yayınları, Şubat 1974). İkinci basımı *Sevdadır* adıyla Mayıs Yayınları tarafından yapılan kitap (Nisan 1984), sonrasında da bu adla yayınlanmaya devam etti, altı baskı yaptı. Elinizdeki bu kitapla Arkadaş Z. Özger'in şiirlerinin eleştirel bir basımını sunuyoruz sizlere.

Kitabın adının *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası* olmasına gelince... Arkadaş Z. Özger'in kitap konusunda "Ne zaman yayınlarsam yayınlayayım, adı *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası* olacak!" dediğini arkadaşı Sina Akyol'un anlatımlarından biliyoruz. Temel dayanağım budur.

Kitabı bu isimle yayımlama düşüncesini ise Sabahattin Umutlu'ya borçluyum, ilk işaret fişeğini o çaktı. Kendisinin *Demokrasi* gazetesinde yayımlanan (2 Mayıs 1996) "Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası Yok Sayılamaz" başlıklı yazısını internet ortamında okuduğumda, onun bu güçlü itirazını yüreğimde hissettim. Arkadaş Z. Özger'in ölümünün üzerinden kırk yıl geçmişti, *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası* adıyla bir araya toplamak istediği şiirler hâlâ bu ad altında kitaplaşmayı bekliyordu. Bunun sorumluluğu, herkesin olduğu kadar, benim de omuzlarımdaydı. Yazıyı okumayı bitirdiğimde kararımı vermiştim, Arkadaş'ın şiirlerini kendisinin istediği isimle yayımlayacaktım.

Şairin vasiyeti olarak kabul ettiğim bu isteğini yerine getirmek için çalışmaya koyuldum, geniş bir arşiv taramasına giriştim. Yaşarken dergilerde yayımlanan şiirlerini asıl kaynaklarından, yayınlandığı dergilerden derlemeli, diğer kaynaklarla karşılaştırmalı olarak kitaba almalıydım. Dergilerde ve *Ulus* gazetesinin kültür sanat sayfalarında yayımlanan şiirlerinin tümüne ulaştım.

Toplam kırk beş şiir yer alıyor kitapta. Bunlardan yirmi sekizi Arkadaş'ın sağlığında *Soyut*, *Dost*, *Forum*, *Papirüs*, *Yansıma* ve *Yordam* dergileri ile *Ulus* gazetesinin kültür sanat sayfasında yayımlanmıştır. Ölümünün ardından beş şiiri (Orman, Ferhat, Günler Perişan, Aşkla Sana, Sevdadır) *Yansıma*'da yayımlanmış, sekiz şiirine ise (Kokulu Böcek, Müfreze, Adak, Yeryüzü Ağacı, Gezgin, Kaval, Söyle Türkünü, Ankara'lı Dört Dörtlük) doğrudan *Şiirler* adlı kitapta yer

verilmiştir. Cavit Kürnek'in arşivinden çıkardığı "Kurdeşen" şiiri ilk olarak *değilodadeğil* fanzinin eki olarak verilmiş (1996), sonrasında *Sevdadır*'ın beşinci basımında (1997) yayımlanmıştır. "İlhanca" ve "Uyarca" şiirleri ilk olarak Veysel Çolak'ın çıkardığı *Dize* dergisinin Mart 1997 tarihli 17. sayısında yayımlanmıştır. "Yıllarla" şiiri ise ilk kez *Sevdadır*'ın altıncı basımında (2001) yayımlanmıştır. Kaynakça bölümünde yayımlanan tüm şiirlere ilişkin ayrıntılı bir döküme yer verdim.

Şiirlerin dergilerde yayımlanmış biçimleri ile *Şiirler* ve *Sevdadır*'ın çeşitli basımlarındaki biçimleri arasında kimi farklılıklar vardı, bu durum karşılaştırmalı bir okumayı zorunlu kılıyordu. Yaptığım bu karşılaştırmalı okuma sırasında tuttuğum notlar "Şiirlere İlişkin Notlar" bölümünde yer alıyor.

Şiirlerin sıralanmasında yazım ve yayımlanma tarihlerini esas aldım. "Uyarca" ve "İlhanca" başlıklı şiirleri, "Şiir Denemeleri" başlıklı ayrı bir bölümde yayımlamanın daha doğru olacağını düşündüm.

Kitaba İlk Dize Dizini ve Şiir Başlıkları Dizini de ekledim.

Arkadaş Z. Özger'in şiir başlıklarını küçük harflerle yazdığı biliniyor. Her ne kadar kimi şiirlerinin başlıkları dergilerde büyük harflerle yayınlanmışsa da, bunun o dergilerin şiir başlıklarını büyük harfle yayınlama konusundaki genel tavırlarından kaynaklandığını düşünüyorum. Şairin yaklaşımına uygun olarak kitapta şiirlerin başlıklarına küçük harflerle yer verdim.

Kitabı yayıma hazırlarken, ulaşamadığım kimi dergiler için dergi arşivinden yararlanmamı sağlayan Turgut Çeviker'e, "Kurdeşen" şiirinin el yazısı orjinaline ulaşmamı sağlayan, kitaba ilişkin görüş ve önerilerini samimiyetle paylaşan Sabahattin Umutlu'ya, dergi ve gazete arşivinden yararlandığım Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nin güler yüzlü çalışanlarına teşekkürlerimi sunuyorum. "Kurdeşen" şiirinin Arkadaş tarafından yazılmış el yazısı suretini bizimle paylaşan Cavit Kürnek'e de teşekkürü bir borç bilirim. ("Kurdeşen" başlıklı şiire kitapta Arkadaş Z. Özger'in el yazısıyla ayrıca yer veriyoruz.)

Ölümünün üzerinden kırk bir yıl geçtikten sonra da olsa, şairin vasiyeti olarak kabul ettiğim isteğini yerine getirmenin gönenci içindeyim.

Kenan Yücel, Mayıs 2014

Şiirlere İlişkin Notlar

11 "Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası": *Soyut*'un (eski dizi) Ağustos 1967 tarihli 28. sayısında yayımlanmıştır. İlk yayımlayacağı kitabın adını da "Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası" koymak istediğini, "Ne zaman yayımlarsam yayımlayayım, adı bu olacak!" dediğini arkadaşı Sina Akyol'un aktarımlarından biliyoruz. (bkz. "Arkadaş Z. Özger ve Şiiri İçin")

"Daha ilk şiirinde İkinci Yeni etkisi açıkça gösterir kendini. (...) Zaman zaman ironiye ağırlık veren, güleç yüzlü şiirler de yazar. 'Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası' böyle bir şiirdir örneğin, mizah öğesini bolca kullanır. (...) Onun mizaha yaslanan, güleç şiirler yazması, bulunduğu kapalı odada bunalan birinin, zaman zaman nefes almak için kendini dışarı atmasına benzer." (İsmail Uyaroğlu, "Erken bir Ölümden Geriye Kalanlara Toplu Bir Bakış Denemesi")

"En önem verdiği şiirlerinden biri 'Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası'dır. Bir gün şiirleri bir kitapta toplanacaksa olmazsa olmaz dediği şiirdir 'tragedya'. Bu şiire bu kadar önem atfetmesinin elbette bir anlamı vardır. Ötekileştirilmeye başladığı sıralarda 'erkek egemen' söylem üzerinden siyaset yapan arkadaşlarına bir gönderme niteliğindedir şiir. O yüzden 'sakalsız'dır, 'oğlan'dır ve 'tragedya'dır. Bu şiir ile gizliden değil açıktan tiye alır zamanını ve yaşadıklarını." ("Bordo Bir Çiçek: Arkadaş Zekai Özger", Gülnika Güven, *BirGün Gazetesi Pazar eki*, 11 Kasım 2012, s. 3)

"Arkadaş'ın *Soyut* dergisinin Ağustos 1967 sayısında yayımlanan 'Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası' âdeta 1968 neşesinin habercisidir. Onun kadar ironik, onun kadar naif, onun kadar cıvıl cıvıl, onun kadar hayatla, her şeyle ve hatta şairin kendisiyle dalga geçen ve bir o kadar da cesur ve hüzünlü. Nezaman okursanız okuyun sizi her zaman bu şenliğin içine alıverir 'Tragedya'." (Gün Zileli, "Arkadaş'ın İki Şiiri, 68'in İki Dönemi", *Temren*, Eylül-Ekim 2011, Sayı 5, s. 5)

Şiirler'de şiirin son iki kesitine yer verilmemiş, kesitler arası boşluklar dizgi hatası sonucu ortadan kalkmıştır.

Sevdadır'da "sizde güneş bulunur mu biraz/kaktüs alıcam" dizesinde yer verilen eğik çizgi (/) şiirin orjinalinde yoktur.

12 "Sığıntı Kuşu": *Soyut*'un (eski dizi) Ocak 1968 tarihli 33. sayısında yayımlanmıştır.

İsmail Uyaroğlu "Sızıldanan, ezik sesli bir şiir" olarak nitelemektedir bu şiiri. (agy)

"–ben hüznün/ ben gölgemin kiracısı/ yeni bir ev değiştirmekten.–" dizeleri *Soyut*'ta tire içinde yazıldığı halde *Şiirler* ve *Sevdadır*'da tiresiz olarak yayımlanmıştır. *Şiirler*'de "sustukça çoğalıyor tekliğim." dizesinden önce verilmesi gereken boşluk verilmemiştir.

14 "Yolcu": *Yordam*'ın (eski dizi) Güz 1968 tarihli 20. sayısında yayımlanmıştır.

Şiirin ilk dizesi hem *Şiirler* hem de *Sevdadır*'da "giz, çoğaltır karanlığı. işte" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "gelir geçer karıncalar. yüzüm" biçimindeki dördüncü dizesi hem *Şiirler* hem de *Sevdadır*'da "gelir gelir geçer karıncalar. yüzüm" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirler'de, şiirin biçiminde dizgi hatasından kaynaklı yanlışlıklar bulunmaktadır.

Şiirin "yolcu. yüzüm hiç güneş görmemiş" biçimindeki dizesi *Şiirler*'de "yolcu, yüzüm hiç güneş görmemiş", *Sevdadır*'da ise "yolcu yüzüm hiç güneş görmemiş" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "yolcu. yüzüm" biçimindeki dizesi *Şiirler*'de "yolcu, yüzüm", *Sevdadır*'da ise "yolcu yüzüm" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "bu giz bu karanlık <u>biticek</u>" dizesindeki altı çizili sözcük hem *Şiirler*'de hem de *Sevdadır*'da "bitecek" biçiminde yanlış yazılmıştır.

İsmail Uyaroğlu şunları yazmıştır bu şiirle ilgili: "Ancak bir özel biçim oyununa sık sık rastlanır ki çok masum bir oyundur bu ve sevimlilik katar ona. Çocuksuluğunu da bütünler ayrıca. O da fiilleri, zaman zaman İstanbul ağzıyla söylendiği gibi yazmasıdır. (...) hüznün, acının egemen olduğu üçüncü şiiri 'Yolcu'dan bir alıntı yaparak örnekleyelim bunu: 'beklerim bir şeyleri/koparıcak sökücek alıp götürücek beni/beklerim bir şeyleri' " (agy)

16 "Güzleme": *Soyut*'un (yeni dizi) Ocak 1969 tarihli 9. sayısında yayımlanmıştır.

İsmail Uyaroğlu şunları yazmıştır bu şiirle ilgili: "Bu da umutsuzluğun şiiridir. Hatta intiharın sınırlarında dolaşan bir şiir. Ama bir dize vardır ki Arkadaş'ın gelecekte ne gibi bir değişime uğrayacağını, daha o zamandan bildirir gibidir: 'uyuz bir kedi gibi kaşınıyor edebiyat'. Toplumcu bir kaygıyla söylenmemiştir elbet, çünkü hâlâ bireyci ve bunalım şiiri yazmaktadır kendisi de. Ancak bunun da yetmediğini, hastalıklı bir yanı olduğunu, olumsuzluğunu sezmiştir. Bu yetmezlik daha sonra bilinçlendirilecek ve aşılmaya çalışılacaktır." (agy)

Şiirin ilk kesitinin 6. dizesinde geçen "işemenin" sözcüğü *Sevdadır*'ın 5. ve 6. basımlarında "işlemenin" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin üçüncü kesitinin ikinci dizesi *Şiirler*'de "kan pıhtılaşınca bordo olur" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Soyut'ta editoryal düzeltiyle "çünkü" yazımıyla yazılan sözcük, şiirlerinin el yazısı nüshalarında da görüldüğü üzere, Arkadaş Z. Özger tarafından "çünki" biçiminde yazılmaktadır.

Soyut'ta yayımlanan biçiminde "çünki böcekler yaşlı bir kızı ancak bu kadar mahzun bırakabilir." dizesinin sonunda yer alan nokta imine *Şiirler* ve *Sevdadır*'da yer verilmemiştir.

Sevdadır'ın 5. ve 6. basımlarında şiirin sonunda yer verilen nokta imi şiirin *Soyut*'ta yayımlanan biçiminde yer almamaktadır.

17 "Büyütürken Bir Gülü": *Papirüs*'ün Şubat 1969 tarihli 32. sayısında yayımlanmıştır.

Şiirin "benim ellerim toplar hüzünleri bir yerlerde" dizesindeki altı çizili sözcük *Şiirler*'de yer almamaktadır.

Şiirin "bir gülün o gülün güllerin" dizesi *Şiirler*'de "bir gülün o gülün" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "besliyerek bu özsuyla" dizesindeki altı çizili sözcük hem *Şiirler* hem de *Sevdadır*'da "besleyerek" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "yeni bir aşka başlatırım kendimi" dizesindeki altı çizili sözcük *Sevdadır*'ın 5. ve 6. basımlarında "aşkla" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "yaralı bir kuşu büyütürken içimde" dizesindeki altı çizili sözcük *Sevdadır*'da "içinde" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "kırmızı bir gülü büyütürken" dizesi *Şiirler*'de "kırmızı bir gülü büyütürken içimde" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "beni ürkek bir ceylan gibi sularından kaçırtan" dizesindeki altı çizili sözcük *Şiirler*'de "sularımdan" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirler'de ve *Sevdadır*'da şiirin sonunda yer alan nokta imi şiirin *Papirüs*'te yayımlanan biçiminde bulunmamaktadır.

19 "Oyun / Mat": *Forum*'un 15 Mart 1969 tarihli 359. sayısında yayımlanmıştır.

Arkadaş'ın "toplumsal içerikteki ilk şiiri" olarak nitelendirir İsmail Uyaroğlu bu şiiri: "öbür, bireyci şiirlerine oranla, özüne uygun olarak daha açık, yalın bir şiirdir 'Oyun/Mat'. Ve çocuksu bir deyişi vardır. (...) çocuksuluk zaman zaman fışkıran bir yeraltı suyu gibidir Arkadaş'ta; yalnız ilk dönem şiirlerinde değil, toplumcu dönem şiirlerinde de gösterir kendini."(agy)

Şiirin "Oyun/Mat" biçimindeki başlığı *Sevdadır*'da "Oyun Mat" biçiminde yazılmıştır.

"gülmeyin bize gülmeyin yaşamak ne ki" dizesinde altı çizili "gülmeyin" sözcüğü *Şiirler*'de "gülmeşen", *Sevdadır*'da "gülmeden" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin dördüncü kesitinin ilk dizesindeki "şeytanlarda" sözcüğü *Şiirler*'de "şaltanlarda" biçiminde yanlış dizilmiştir.

Şiirin yedinci kesitinin ilk dizesi "o zaman tüm köşeleri biz kapıcaz" biçimindedir. Bu dizedeki "biz" sözcüğü *Şiirler* ve *Sevdadır* adlı kitaplarda yer almamaktadır.

Şiirin son iki dizesindeki "açılacak" ve "diliycek" sözcükleri *Şiirler*'de "açılıcak" ve "diliyecek" biçimde yanlış yazılmıştır.

21 "Hüzün Mevsimi": *Soyut* 'un (yeni dizi) Nisan 1969 tarihli 12. sayısında yayımlanmıştır.

Şiirde adı geçen Boris Karloff (asıl adı William Henry Pratt) (23 Kasım 1887 - 2 Şubat 1969), İngiliz sinema ve tiyatro oyuncusudur. Frankenstein tiplemesiyle uluslararası düzeyde ün kazandığı 1931'den başlayarak 20 yılı aşkın bir süre korku sinemasının en büyük adı olmuş, sahnede de kötü karakterleri canlandırarak başarısını sürdürmüştür. (http://tr.wikipedia.org/wiki/Boris_Karloff).

Şiirin "içimde bir utanç çiçeği gibi büyüyor hü" dizesinde geçen "hü"nün Hüseyin Peker olma olasılığı yüksektir. Bir söyleşisinde "Ben 'Hüzün Mevsimi' şiirini önemserim onun. O şiirde 'içimde bir utanç çiçeği gibi büyüyor hü' dediği 'hü'nün hangimiz olduğu bence ölene kadar sır olarak kalacak." diyen Peker, aynı söyleşide Z. Özger'le tanışmalarını, yakın arkadaşlıklarını ve mektuplaşmalarını anlatıyor; "birkaç kitap boyutunda" diye nitelediği bu mektupları evlenirken attığını söylüyor. (<http://www.viralmecmua.com/huseyin-peker-ile-arkadas-i anmak/haberdetay/500600/default.htm>, Erişim tarihi: 17.12.2013). Peker'in anlatımına göre, Z. Özger'le 1968'de tanışıyorlar. "Hüzün Mevsimi" de 1969'da *Soyut*'ta yayımlanmıştır.

Şiirde geçen "Hü"nün yakın arkadaşlıkları olduğu söylenen Hüseyin Cevahir olma olasılığı da, daha küçük bir olasılık olmakla birlikte, göz ardı edilmemelidir.

"şimdi hüzün mevsimidir bütün şiirleri gezen" dizesi *Sevdadır*'ın 6. basımında "şimdi hüzün mevsimidir şiirler, gezen" biçiminde yanlış yazılmıştır.

"kural tanımıyan sevgim benim" dizesindeki "tanımıyan" sözcüğü *Sevdadır*'ın 5. basımında "tanımayan" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Sevdadır'da (4, 5, ve 6. basım) "hasret bana çabuk dokunur yalnızken karanlıktan korkarım" dizesinden sonra şiirin aslında olmayan bir boşluk verilmiştir.

Şiirin "hüznümü ölçeğe vuruyorum yüreğime sığmıyor" dizesindeki altı çizili sözcük *Sevdadır*'da (4, 5, ve 6. basım) "yüreğine" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "bir çirkini öpmek için uzattığın yüreğini" dizesindeki altı çizili sözcükler *Soyut*'ta "birçirkini" biçiminde bitişik yazılmıştır, bunun bir dizgi yanlışından kaynaklandığını düşünüyorum.

Şiirin "dayayıp sırtını gecenin duvarına" dizesindeki altı çizili sözcük *Şiirler* ve *Sevdadır*'da (4, 5 ve 6. basım) "sırtını" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Sevdadır'ın 5. ve 6. basımlarında "sizi de sizi de öpmesini bilirim" dizesinden önce şiirde olmayan bir boşluk verilmiştir.

Soyut'ta editöryal düzeltiyle "çünkü" yazımıyla yazılan sözcük, şiirlerinin el yazısı nüshalarında da görüldüğü üzere, Arkadaş Z. Özger tarafından "çünki" biçiminde yazılmaktadır.

Şiirin son dizesinden ("–gelin kucaklayın beni. yıldızları sayamıyorum") önceki boşluk *Şiirler*'de verilmemiştir.

25 "Karıncafil": *Forum*'un 15 Nisan 1969 tarihli 361. sayısında yayımlanmıştır.

Forum'da "Karıncafil" başlığıyla yayımlanan şiir *Şiirler*'e "Karınca Fil" biçiminde aktarılmış, bu yanlış yazım *Sevdadır*'da da sürdürülmüştür.

Şiirin "ölmüşlük çoklar sokağının karıncası" dizesi *Sevdadır*'ın 6. basımında "ölmüşlük karınca sokağının karıncası" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "ben de yalnızım çoklar sokağında hem mutsuz" dizesi *Şiirler*'de "bende yalnızım çoklar sokağında hem mutsuz", *Sevdadır*'da (4, 5 ve 6. basım) "ben de yalnızım çoklar sokağında ben mutsuz" biçiminde yanlış olarak yer almıştır.

27 "Mumsöndü": *Forum*'un 15 Haziran 1969 tarihli 365. sayısında yayımlanmıştır. (Şiir daha önce "Niye Kapalı Kapılarınız - Bulamıyoruz" başlığıyla *Kent 16* dergisinin Aralık 1965 tarihli 1. sayısında "Zekâi Özger" imzasıyla yayımlanmıştır, iki şiir arasında çok küçük farklılıklar vardır ve o şiir şairin yayımlanan ilk, "Zekâi Özger" adını kullandığı tek şiiridir.) "küme küme mutsuzluğumuz vardı onları korkutucak" dizesinin son sözcüğü *Şiirler*'de ve *Sevdadır*'da "korkutacak" biçiminde yanlış yazılmıştır.

29 "İğdiş Bedevi": *Soyut*'un (yeni dizi) Haziran 1969 tarihli 14. sayısında yayımlanmıştır.

Şiirin "ey benim ergenliğim belki yine gelirim" dizesindeki altı çizili sözcük *Şiirler* ve *Sevdadır*'da "erginliğim" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "siz küçük çöl çapkınları girecek delik mi arıyorsunuz" dizesindeki altı çizili sözcük *Şiirler*'de "giricek" biçiminde yazılmıştır.

30 "O Eski Bir": *Forum*'un 1 Ağustos 1969 tarihli 368. sayısında yayımlanmıştır.

Şiirin "güvercin olucam camilere. camilere" dizesinde yer alan nokta imine *Sevdadır*'da yer verilmemiştir.

Şiirin dördüncü kesitinde geçen "birgün ben/ büyüycem. büyüycem" dizesindeki 'büyüycem' sözcüğü *Şiirler* ve *Sevadadır* adlı kitaplarda "büyücem" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin beşinci kesitinde "öten bir karga görünce" dizesinden hemen sonra yer alan "kanıyan bir yara görünce" dizesi *Şiirler* ve *Sevdadır* adlı kitaplarda yer almamaktadır.

Şiirler'de "tanrıyı pazarlarda görünce." dizesinden önce boşluk verilmiş, dizeden sonraki boşluğa ise yer verilmemiştir.

32 "Acı": *Forum*'un 15 Ağustos 1969 tarihli 369. sayısında "Şiirler" üst başlığı altında "Kör", "Dinmez" ve "Biley" şiirleriyle birlikte yayımlanmıştır.

33 "Kör": *Forum*'un 15 Ağustos 1969 tarihli 369. sayısında "Şiirler" üst başlığı altında "Acı", "Dinmez" ve "Biley" şiirleriyle birlikte yayımlanmıştır.

34 "Dinmez": *Forum*'un 15 Ağustos 1969 tarihli 369. sayısında "Şiirler" üst başlığı altında "Acı", "Kör" ve "Biley" şiirleriyle birlikte yayımlanmıştır.

35 "Biley": *Forum*'un 15 Ağustos 1969 tarihli 369. sayısında "Şiirler" üst başlığı altında "Acı", "Kör", ve "Dinmez" şiirleriyle birlikte yayımlanmıştır.

Şiirin ilk dizesinde geçen "kemirgen" sözcüğü *Şiirler* adlı kitapta "kemirken" biçiminde yanlış dizilmiştir.

"Acı", "Kör", "Dinmez", "Biley" başlıklı şiirler *Forum*'un 15 Ağustos 1969 tarihli 369. sayısında "Şiirler" üst başlığıyla yayımlanmıştır. Gerek Nadas Yayınları, gerekse Mayıs Yayınları bu dört ayrı şiiri tek bir şiirmiş gibi, "Şiirler" başlığıyla kitapta yayımlamışlardır. Bu dört şiiri *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası*'nda ayrı şiirler olarak ve kendi başlıklarıyla yayımlıyoruz.

36 "Tamirat": *Forum*'un 15 Eylül 1969 tarihli 371. sayısında yayımlanmıştır.

Haydar Ergülen "Tamirat"ı 'bir kuşağın şiiri' olarak nitelendirmektedir: "Dönemini temsilen öne çıkan şiirler vardır, sözgelimi 12 Mart'ın şiiri Edip Cansever'in 'Mendilimde Kan Sesleri' şiiridir, 12 Eylül'ün şiiriyse yine Edip Cansever'den gelmiştir, 'Eylülün Sesiyle'. Ne var ki ilk şiir yaygınlığı açısından da yalnızca dönemiyle sınırlı bir okumayla kalmayacak, 12 Eylüllerde de okunabilir bir şiir olacaktır. Ece Ayhan'ın 'Meçhul Öğrenci Anıtı' şiiri ise, dönemlerüstü bir şiirdir, deyim yerindeyse 'karşı-ideoloji'nin şiiri olarak 'ideolojik' bir şiir kimliği kazanacaktır. Arkadaş Z. Özger'in 'Tamirat' şiirine gelince, bu şiir hem dönemini, hem o dönemin kırılmalarını temsiliyle, bir hesaplaşma/yüzleşme şiiri olarak da okunabileceği gibi, bir kuşağın şiiri olarak da okunabilecek bir içeriğe sahiptir. İçinde elbette 'babalar ve oğullar' gibi hayatın, edebiyatın ve şiirin kadim çelişkilerinden birini barındırması, hem samimiyeti hem de çelişkilerinin oluşturduğu (belki 've olgunlaştırdığı' da diyebiliriz) genç ve naif bir devrimci olarak şairin sorularını, aslında umutsuzca cevaplarını demek daha doğru, içermesiyle 'ilginç' ve o ölçüde de 'doğru' bir şiirdir: "ne kadar üstelesem yanlış bir değişimi/ bir proleterin oğlu olduğuma inandıramıyorum kimseyi/ inandıramıyorum babama bir proleter olduğunu". Şiir sonlara doğru yükünü ve gerilimini biraz düşürse de, sözgelimi şu dizelerde, "ezilmişliğin kompleksiyle büyüdüm böyle/yaşıyamadığım günlere özlemli/yaklaşmak istedikçe burjuva özentilerine/sınıfım çekiyordu utandırarak beni/yaklaştıkça üşüyen damarlarımdaki hınç/çekildikçe yanıyordu sınıfımın ateşinden", hemen ardından gelen dörtlük, bir 'birey' olarak devrimci şairin portresini eksiksiz çizer: "ben işte bunun için/bir burjuva kuklasıyım, korkak/ve acemi bir militanım/hüzne ve yalnızlığa yakın". Döneminin iyi temsilcileri olan Ataol Behramoğlu ve İsmet Özel'in o yıllarda yazdıkları şiirleri ve ilk kitaplarını da hatırlayarak, duyguların benzerliğine işaret etmek de mümkün. Ama daha önemlisi, Arkadaş'ın 'Tamirat' şiiriyle bir dönemin sözcülüğünü üstlendiği ve şiirinin bir kuşağın şiiri olarak okunabileceği de söylenebilir." (*Mesele*, Mayıs 2007, S. 5).

Şiir otobiyografik öğeler taşımaktadır. Düşük ücretli bir işçi olan babasının hafta sonları çevredikilerin ayakkabılarını tamir ederek ek gelir elde ettiğini kızkardeşi Şükran Tekin anlatmaktadır. (bkz. *Sevdadır*, 6. basım)

Sevdadır'ın 5. ve 6. basımlarında "yoksulluğu ve açlığı acıyla doyurmuş" dizesinden sonra şiirde olmayan bir boşluk verilmiştir.

38 "Kadercinin/Kendine Tapmadan Önceki Son - ya da Sona Yakın - Öfkesinin Bir dünya Görüşünün Yorumuna Baş-

langıç Olan/Çelişkili Kötü Şiiridir": *Forum*'un 15 Ekim 1969 tarihli 373. sayısında yayımlanmıştır.

Sevdadır'da (4, 5 ve 6. basım) "çirkin korkunç bir iskelet" dizesinden sonra olması gereken boşluk verilmemiştir. İki dize sonra ("en iyi en güzel ve sıcacık" dizesinden sonra) şiirde olmayan bir boşluk verilmiştir *Sevdadır*'ın 4. ve 5. basımlarında.

Şiirin *Forum*'da yayımlanan hâlinde "bilmem nerelerdeki özgürlük şarkıları" dizesinden hemen sonra yer alan "bizim özgürlüğümüzü bunca kısıtlamışken" dizesi *Şiirler*'de yer almamaktadır ve bu dizenin yeri boş bırakılmıştır. *Sevdadır*'ın ise ilk olarak 6. basımında bu dizeye yer verilmiştir.

Şiirde geçen "tardıeu" ismi oyun yazarı Jean Tardıeu'ya bir göndermedir. 1965'te Bilgi Yayınevi Tardıeu'nun oyunlarını "Sekiz Oyun" adıyla kitaplaştırmıştır.

Haydar Ergülen, bu şiiri, "Beyaz Ölüm Kuşları", "Herşey Tekrardır Biraz" ve "Hüzün Mevsimi" şiirleriyle birlikte anmış, "şiirinin açılımları ve imkânları bakımından, Turgut Uyar etkisini zorlayıp dönüştürmeye aday olan uzun şiirleri"nden biri olduğunu vurgulamış, bu şiirlerin "Arkadaş Z. Özger şiirinin karakteristiğini daha çok temsil eden şiirler" olduğunu belirtmiştir. (agy)

43 "Bir Gün Sevişmeyi Bana": *Yordam*'ın (yeni dizi) Kasım-Aralık 1969 tarihli 6. sayısında yayımlanmıştır.

Şiirin üçüncü kesitindeki "sabah/yeni doğmuş çocuk. çirkin ve sisli" dizesindeki nokta imi *Sevdadır*'da yer almamaktadır.

Şiirin "yalnızlık yenilmiyen gıladyatör/ bana eski bir ölümü anımsatıyor" dizelerinden önce ve sonra olması gereken boşluk verilmeyerek bölümleme yanlışı da yapılmıştır *Sevdadır*'da; *Şiirler*'de ise bu dizelerden sonra boşluk verilmeyerek benzer bir bölümleme yanlışı yapılmıştır.

Şiirin "çözerek gecenin ipliğini hışımla" dizesindeki altı çizili sözcük *Sevdadır*'da "hızımla" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "uzuyan bir ölümü betimliyen vücudum" dizesindeki altı çizili sözcük *Sevdadır*'da "bitimleyen" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin sekizinci kesitinde "yani istek. o hep tiksinç görünen" dizesinde altı çizili sözcük *Şiirler*'de "görürüm" biçiminde yanlış dizilmiştir.

45 "Kurdeşen": Şiirin yazılış tarihi Ocak 1970'tir. Şiir "Cavit'e" ithafıyla başlar. Şiirin ithaf edildiği kişi Cavit Kürnek'tir. Şiir Arkadaş Z. Özger tarafından bir mektupla Cavit Kürnek'e gönderilmiştir. İlk olarak 1996 yılında *değilodadeğil* fanzinin eki olarak, A3 boyu-

tunda, Arkadaş Z. Özger'in el yazısıyla yayımlanmıştır. Sonrasında *Sevdadır*'ın 5. basımına (Mayıs 1997) alınmıştır.

Şiirde "sarıkum" için bir dipnot verilmiş, bu dipnotta "sarıkum: bilge karasu'nun ilk öykülerinde geçer" bilgisine yer verilmiştir. (Dipnotlar da şiire dâhil.) Bilge Karasu'nun ilk öyküleri *Troya'da Ölüm Vardı* adıyla 1963 yılında Forum Yayınları'nca yayımlanmıştır, kitapta yer alan öyküler Sarıkum'da geçmektedir.

Şiirin "bir sandalcıya merhaba derim küskün" dizesindeki "merhaba" sözcüğü *Sevdadır*'ın 5. basımında "merhama" biçiminde yanlış dizilmiştir.

Şiirin "balıkçıların ekmeği ile mi oynarım ben" dizesindeki altı çizili sözcük *Sevdadır*'ın 5. basımında "ekmeliği" biçiminde yanlış dizilmiştir.

Şiirin "sandalların ve sandalcıların hainliğini" dizesindeki altı çizili kısım *Sevdadır*'ın 5. basımında "sandalcıların suçsuz hainliğini" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "sekizbuçuk yaşındayken musallat olur /sağ bacağa ve sağ bacağa musallat olur" dizelerindeki altı çizili sözcükler *Sevdadır*'ın 5. basımında "asalak olur" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "babanın yaşlı ama kaç kışı sömürmüş paltosu" dizesindeki altı çizili sözcük *Sevdadır*'ın 5. basımında "eskitmiş" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Sevdadır'ın 5. basımında "yangın sıcağı gevşemeyle uykuya dalınır" dizesinden sonra yer alan "uyandığınızda ostomyolitin şeref konuğusunuz" dizesi şiirin orjinalinde (Arkadaş Z. Özger'in el yazısıyla yazdığı nüshasında) yoktur, şiire sonradan eklenmiştir.

Şiirin "anlamıyan anlamaz" dizesinden sonraki "anlıyan gine anlamaz" dizesi *Sevdadır*'ın 5. basımında yoktur.

Tüm bu farklılıklar "acaba şiirin elimizdeki el yazısı nüshasından başka bir versiyonu mu var" sorusunu akla getirse de, şiiri ortaya çıkaran Cavit Kürnek, bu yöndeki sorumuza, "Kurdeşen"in tek bir el yazısı nüshası olduğu, başka bir versiyonu bulunmadığı yanıtını vermiştir.

51 "Herşey Tekrardır Biraz": *Dost*'un Nisan 1970 tarihli 66. sayısında yayımlanmıştır.

Şiirin "acıların gür çeşmesi" dizesindeki 'gür' sözcüğü *Şiirler* ve *Sevdadır*'da 'güç' biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin "olmazsa babamın karısı" dizesi *Şiirler* ve *Sevdadır*'da "olmasa babamın karısı" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirler ve *Sevdadır*'da "(bence bütün serçeler yaşlandıkça serçedir)" dizesinden sonra şiirde olmayan bir boşluk verilmiştir.

Şiirin "unutur bir serçeyi kendisiyle sevişmiye" dizesindeki altı çizili sözcük *Şiirler* ve *Sevdadır*'da "sevişmeyi" biçiminde yanlış yazılmıştır.

53 "Kokulu Böcek": Şiirin yazılış tarihi Nisan 1970'tir. Şiir Özdemir İnce'ye ithaf edilmiştir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünün ardından ilk olarak *Şiirler* isimli kitapta yayımlanmıştır.

Özdemir İnce'nin verdiği bilgiye göre, Zekâi Özger TRT Televizyonu'nda kameraman olarak çalışırken kendisi kurumda Ön Denetim ve Redaksiyon Şube Müdürü'ymüş, Zekâi Özger arada sırada konuşmak için odasına gelirmiş.

55 "Merhaba Canım": *Dost*'un Haziran 1970 tarihli 68. sayısında yayımlanmıştır.

Dost'ta yayımlanan hâlinde "allahı ve kedileri çok severiz" biçiminde olan dize *Şiirler* isimli kitaba "allahı da kedileri çok severiz" biçiminde aktarılmış, bu yanlış *Sevdadır*'da da sürdürülmüştür.

Sevdadır'da "ve bir gün hiç anlamıyacaksınız" dizesinden önceki boşluk yok edilmiş, dizeden hemen sonra ise, şiirin aslında olmadığı halde, bir boşluk verilmiştir.

Dost'ta ve *Şiirler*'de yayımlanan hâlinde "düşüvericek ellerinizden ellerinizden ve" biçiminde olan dize *Sevdadır*'a "düşüvericek ellerinizden ve" biçiminde yanlış olarak aktarılmıştır.

Dost'ta ve *Şiirler*'de yayımlanan hâlinde "zeki müreni seviceksiniz" biçimindeki dize *Sevdadır*'da "zeki müreni seveceksiniz" biçiminde yayımlanmıştır.

Arkadaş Z. Özger "çünkü" sözcüğünü "çünki" biçiminde yazmaktadır. *Dost*'ta yayımlanan hâlinde ise bu sözcük "çünkü" biçiminde geçmektedir iki ayrı yerde. Bunun, şiirin dergide yayınlanırken editöryal bir düzeltiden geçirilmesinden kaynaklandığını düşünüyorum. *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası*'nda sözcüğe Arkadaş'ın yazdığı biçimiyle, "çünki" olarak yer verdim.

Şiirde "freüdün alkolsüz sayıklamalarıdır" dizesinde psikanalizin kurucusu Sigmund Freud'a bir gönderme vardır.

Şiirde MÖ 456 - 386 yılları arasında yaşamış bir komedya yazarı olan Aristophanes ile onun *Barış* ve *Eşek Arıları* isimli kitaplarına gönderme yapılmaktadır. (*Eşek Arıları*, 1966'da Remzi Kitabevi tarafından yayımlanmıştır. *Barış*'ın da 1966 tarihli bir MEB baskısı bulunmaktadır.)

56 "Beyaz Ölüm Kuşları": *Soyut*'un (yeni dizi) Haziran 1970 tarihli 26. sayısında yayımlanmıştır. (Derginin künyesinde dizgi hatasından kaynaklı 25. sayı bilgisi yer almaktadır.)

61 "Aygın": *Yansıma* dergisinin Nisan 1972 tarihli 4. sayısında "Pencere" şiiriyle birlikte yayımlanmıştır. Yazılış tarihi Temmuz 1970'tir.

Şiirin ikinci kesitinin son tümcesindeki 'yaşlı' sözcüğü hem *Yansıma*'da hem de *Şiirler*'de bold olarak yazılı olduğu halde *Sevdadır*'da normal biçimde yazılmıştır.

"doğrunun ve yalanın adını koyamadın sen. yanılgın bu." dizesi "doğrunun ve yalanın adını koyamadın san. yanılgın bu." biçiminde *Şiirler* adlı kitaba aktarılmış, bu yanlışlık Mayıs Yayınları'nca *Sevdadır*'da da sürdürülmüştür, üstelik bu dizeden önceki boşluk da yok edilerek.

"sevincini uzaklıklara bölerek çoğaltttığın beklemenin savruk tadını, kırık dostlukların yarımyapalak içtenliklerinde unut artık." şiir tümcesindeki "çoğaltttığın" sözcüğü "çoğaltttığını" biçiminde, "içtenliklerinde" sözcüğü "içtenliklerini de" biçiminde *Şiirler*'e aktarılmış, bu yanlışlık *Sevdadır*'da da sürdürülmüştür.

63 "Müfreze": Şiirin yazılış tarihi Eylül 1970'tir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünün ardından ilk olarak *Şiirler* isimli kitapta yayımlanmıştır.

Şiirin "çünki hiçkimse biafralı bir cenin kadar zayıf olan potansiyel gücünü kendi varoluş sorunu için kullanmasına izin vermezdi de ondan." dizelerinde geçen "biafralı" sözcüğünün göndermesi Biafra Cumhuriyeti'dir. Biafra Cumhuriyeti, günümüzde Nijerya'nın güneydoğu bölgesinde bulunan ve 1967 ila 1970 yılları arasında bağımsız olan bir devlet. 30 Mayıs 1967 tarihinde tek taraflı olarak Nijerya'dan bağımsızlığını ilan eden ülke, ilan sonrası çıkan ve üç yıl boyunca süren Biafra Savaşı neticesinde ortadan kaldırılarak tekrar Nijerya'nın hakimiyeti altına girmiştir. (Kaynak: < http://tr.wikipedia.org/wiki/Biafra_Cumhuriyeti>, Erişim Tarihi: 19.01.2014)

Şiirde dönemin Filistinli ünlü kadın gerillası Leyla Halid'den de söz edilmektedir.

Şiirin dördüncü kesitinin "Hesaplaşırdı" biçiminde olması gerektiğini düşünüyorum. "Gelirdi", "Ürkerdi", "Kaçardı" dizilimine uygun olarak... Bu nedenle, *Şiirler* ile *Sevdadır*'da "Hesaplaştırdı" biçiminde yazılan sözcüğe *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası*'nda "Hesaplaşırdı" biçiminde yer verdim.

Şiirin son dizesindeki "ama" sözcüğünün Şiirler'e aktarılırken "aha" olarak yanlış dizildiğini, bu yanlışlığın Sevdadır'da da sürdürüldüğünü düşünüyorum. Dizeye *Sakalsız bir Oğlanın Tragedyası*'nda "ama ben daha satrancı iyi öğrenemedim galiba onunçin mızıkçılık ettiğimi sanıyorlar" biçiminde yer veriyorum.

65 "Eksik Bir Gün İçin Şiirler": *Dost*'un Eylül 1970 tarihli 71. sayısında yayımlanmıştır.

Şiirde geçen "yabanıl" sözcüğü *Şiirler*'de "yabanî", *Sevdadır*'da "yabani" biçiminde yanlış yazılmıştır.

Şiirin aslında olmadığı halde hem *Şiirler*'de hem de *Sevdadır*'da "bir çakıyla parmağımı kesiyorum yanlışlıkla" dizesinden sonra boşluk verilmiştir.

Şiirin son bölümünde geçen "koruycam", "tamamlıycam" biçimindeki yazımlar "koruyacam", "tamalıyacam" biçiminde *Şiirler*'e aktarılmış, aynı yanlışlık *Sevdadır*'da da sürdürülmüştür.

Arkadaş Z. Özger'in "çünki" biçiminde yazdığı sözcük *Dost*'ta editöryal bir düzeltiyle "çünkü" biçiminde yayımlanmıştır.

69 "Adak": Şiirin yazılış tarihi Ocak 1971'dir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünün ardından ilk olarak *Şiirler* isimli kitapta yayımlanmıştır. Şiirde 24 Ocak 1971 tarihinde SBF yurduna binlerce polisle yapılan baskın işlenmektedir. Yurt polis tarafından basılmış, yurtta kalan öğrenciler barikatlar kurarak direnmişlerse de, çatışmalar sonunda polis yurdun tamamına girmiş, içerdeki öğrenciler polisin vahşice saldırısına, işkenceye varan dayaklarına maruz kalmışlardır. O gün yurtta bulunan, dayak yiyen, gözaltına alınan öğrencilerden biri de Arkadaş Z. Özger'dir. Kardeşi Şükran'ın (ki baskın sırasında o da aynı yurtta kalmaktadır, o kurtulmuş ama Arkadaş gözaltına alınarak götürülmüştür) ve arkadaşlarının anlatımına göre bu dayak sırasında başına ağır darbeler almıştır; gözaltından çıktığında yüzünde, boynunda, vücudunda siyahlaşmamış yer neredeyse yoktur. Yurt baskınından iki yıl sonra yolda yürürken beyin kanamasından ölen Arkadaş Z. Özger'in ölümüne, baskın sırasında başına aldığı ağır darbelerin neden olduğu ailesi ve yakın arkadaşları tarafından ileri sürülmüştür. Şöyle yazmaktadır şair bu şiirin bir dizesinde: "ah şaşıyorum nasıl ölmediğimize".

Kızkardeşi Şükran Tekin bu yurt baskını sırasında yaşananları şöyle anlatmaktadır: "Ben üniversiteyi kazanıp Ankara'ya gelmiştim. Siyasal Bilgiler'in yurdunda kalanlar tarafından yurdumuz basıldığında ikimiz de oradaydık. Ben kurtuldum. Zekâi ve diğer arkadaşlar arabalara tıkılıp götürüldüler. İki üç gün boyunca her yerde aradım. Nerede olduklarını bulamıyordum. Sonunda, savcılıkta bekletilen grup içinde olduğunu öğrendim. Nasıl olduğunu merak ediyordum. Savcılığa gittiğimde önce göstermek istemediler. Daha sonra biri insafa geldi ve Zekâi'yi getirdiler: Görünüşü korkunçtu. Yüzünde hâlâ cop izleri vardı. Beni görünce gözleri parladı. Anladım ki o da bana bir şey olduğundan kaygılıydı. İyi olduğumu görünce rahatladı.

Ertesi gün çıkardılar. O sıralarda bir arkadaşın evinde kalıyordum. Zekâi geldi. Vücudunda, boynunda, yüzünde siyahlaşmamış yer yoktu. O an, 'Bir insanı bu duruma sokan nasıl bir yaratık olabilir?' diye düşündüm. Günlerce, gecelerce konuştuk. Nasıl copladıklarını anlattı: 'Kötü vurdular, hem de çok kötü.' demişti. Özellikle birinin kendisine nasıl vurduğunu anlattı. Önce başının arkasına, sonra da boynun önündeki kıkırdak çıkıntısına vuruyor ve küfrediyormuş. O günlerde bana şöyle demişti: "İnşallah bunların arkasından bir şey çıkmaz.' Sanki içine doğmuştu." (agy)

Sevdadır'da, şiirin 3 numaralı bölümünde, "ikindi güneşi vururken yüreklerimize" dizesinden sonra şiirde olmayan bir boşluk verilmiştir.

73 "Korku": *Ulus* gazetesinin 4 Şubat 1971 tarihli 17021. sayısında, Ali Püsküllüoğlu'nun yönettiği "Edebiyat" sayfasında yayımlanmıştır.

Bu şiir, *Şiirler* ve *Sevdadır* isimli kitaplarda biçimsel olarak yanlış bir biçimde yayımlanmıştır. Şöyle ki: Şiirin üçüncü dizesinden sonra olması gereken boşluk *Şiirler* ve *Sevdadır*'da verilmemiş, takip eden dizeler, şiirin orjinaline aykırı olarak, içerden verilmiştir. Aynı biçimde, şiirin "ki başkaldırmaz çobana" ve "DEĞİL olursan GÜÇ" dizelerinden sonra olması gereken boşluklar da *Şiirler* ve *Sevdadır*'da verilmemiştir. Şiirin kırk birinci dizesi olan "yatsı ve" dizesinden önce olması gereken boşluk da *Şiirler* ve *Sevdadır*'da verilmemiştir. Şiirin orjinalinde, alt alta dizili 'sevap', 'günah' ve 'ezan' sözcükleri ile 'LAR' eki arasında; yine, alt alta dizili 'düzen', 'ezen' ve 'ezilen' sözcükleri ile 'LER' eki arasında dikey bir çizgi bulunmaktadır; *Şiirler* ve *Sevdadır*'da bu çizgilere de yer verilmemiştir. Şiirin "ki güç verir güçsüze" dizesi de *Şiirler* ve *Sevdadır*'da "ki güç verir güçSÜZe" biçiminde yanlış yayımlanmıştır. Şiirin son kesitindeki "kurtulur/ mu insan/ kurt/ kurt/ ulurken/ düzende" dizesinde 'kurt' sözcüğü iki kez yinelendiği halde, *Şiirler* ve *Sevdadır*'da 'kurt' sözcüğü bir kez yer almaktadır.

75 "Pencere": *Yansıma* dergisinin Mart 1971 tarihli 4. sayısında "Aygın" şiiriyle birlikte yayımlanmıştır. Şiirin son dizesinin sonunda nokta imi yer almaktadır. *Şiirler* ve *Sevdadır*'da bu nokta imine yer verilmemiştir.

Arkadaş Z. Özger, Tekin Sönmez'e yazdığı mektuplarda bu şiire ilişkin şunları yazmaktadır: "(...) Sevgili dost, 'Ferhat' ve 'Sana Benzer' ile birlikte 'Pencere' şiirini de bu sayıya koymanı isterdim. 'Pencere' aslında ağırlığı olan bugünkü siyasal ortamı vurgulayan bir şiir; bir yerde öteki şiirler için de ön şiir olarak düşünülebilir. Eğer

olanağın varsa üçünü birden basman sevindirir beni. (...) Bu benim, derli-toplu ve yolunu kesin olarak belirleyen bir şair olarak yeniden çıkışım olacak ve sanıyorum bu üç şiir bir birikimle birlikte beni değerlendirecek." (13 Mart 1972 tarihli mektubundan, *Yansıma*, Temmuz 1973, S. 19, s. 41)

76 "Orman": Ölümünün ardından *Yansıma* dergisinin Ağustos 1973 tarihli 20. sayısında "Ferhat" şiiriyle birlikte yayımlanmıştır. Yazılış tarihi Nisan 1971'dir.

Bu şiirin 16 Mart 1971'de Sivas - Şarkışla'da yaralı olarak yakalanan Yusuf Aslan için yazıldığını düşünüyorum. (Yusuf Aslan daha sonra Deniz Gezmiş ve Hüseyin İnan ile birlikte idam edilmiştir.)

Şiirin "gün tanlayınca gövertisini" dizesi *Yansıma*'da "gün tanlayınca güvertesini" biçiminde yanlış yayımlanmış, bu yanlışlık *Şiirler* isimli kitapta giderilmiştir.

77 "Sözcük": *Ulus* gazetesinin 15 Nisan 1971 tarihli 17091. sayısında, Ali Püsküllüoğlu'nun yönettiği "Edebiyat" sayfasında yayımlanmıştır.

Şiirlerinde özel adları genellikle küçük harflerle yazan Arkadaş Z. Özger'in bu şiirde "Deniz" ismini büyük harfle yazmış olması, şiirin dönemin devrimci gençlik önderlerinden Deniz Gezmiş'e yazıldığını düşündürtmektedir.

78 "Yeryüzü Ağacı": Yazılış tarihi Ekim 1971'dir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünün ardından ilk olarak *Şiirler* isimli kitapta yayımlanmıştır.

79 "Kan Reçetesi": *Yansıma* dergisinin Ekim 1972 tarihli 10. sayısında yayımlanmıştır. Yazılış tarihi Kasım 1971'dir.

Şiirin *Yansıma*'da yayımlanan hâliyle *Şiirler* isimli kitapta yayımlanan hâli arasında kimi farklılıklar var: *Yansıma*'da "ey rengi toprağı utandıran elbise" biçiminde yayımlanan dize *Şiirler* isimli kitapta "ey rengi tarihini utandıran elbise" biçiminde yayımlanmıştır.

Yansıma'da yayımlanan biçiminde şiir "(...) bir taze tomurcuk gibi açar/ kanıyan alnında senin" dizeleriyle sona ermektedir. Şiirin dergide kısaltılarak yayınlandığını ya da bir yanlışlık sonucu son bölümünün yayımlanmadığı düşünülebilir.

Yansıma'da yayımlanan biçiminde "benim burnum", "kan kendini aldatmaz" dizeleri yinelenmemektedir.

"Kan Reçetesi" Arkadaş Z. Özger'in 4 Şubat 1972 tarihli mektubuyla birlikte Tekin Sönmez'e gönderdiği şiirler arasında yer almak-

tadır. (Bkz. *Yansıma*, Temmuz 1973, S. 19, s. 36-37) *Şiirler* isimli kitabı yayına hazırlarken Arkadaş'ın el yazısı şiirleri Tekin Sönmez'in elindeydi, bu nedenle "Kan Reçetesi" başlıklı şiiri, yayına hazırladığım *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası* isimli kitaba aktarırken *Şiirler* isimli kitaptaki hâlini esas aldım; şu iki farkla: *Yansıma*'da yayımlanan biçiminde "Ey tırnaklarımı büyüten tahammülsüzlük" dizesinden önce boşluk vardı, bu boşluğu korudum. Noktalama imlerinin kullanımında da farklılıklar vardı. Bu konuda, daha doğru olduğunu düşündüğümden, şiirin *Yansıma*'da yayımlanan biçimini esas aldım.

Arkadaş Z. Özger, Tekin Sönmez'e yazdığı mektuplarda bu şiire ilişkin şunları yazmaktadır: "(...) Bazı özel durumlardan ötürü (küçük hesaplar değil ama, yanlış anlama sakın) *Kan Reçetesi*'ni en son yayımlamanı özellikle belirteyim." (4 Şubat 1972) "(...) Ama *Kan Reçetesi*'nin en son (ilerki ayların birinde) yayımlanmasını özellikle istedim. Bu, benim şu andaki öznel durumumun ve durumun getirdiği yaşama ve yayınlama koşullarının ortaya koyduğu bir çelişkinin zorunlu bir sonucu." (14 Mart 1972)

Şiirde geçen 'örke' sözcüğü öfke anlamına gelmektedir (Bkz. *Derleme Sözlüğü*, C. 12, s. 4626, TDK Yayınları)

82 "Ferhat": Ölümünün ardından *Yansıma* dergisinin Ağustos 1973 tarihli 20. sayısında "Orman" şiiriyle birlikte yayımlanmıştır. Yazılış tarihi Aralık 1971'dir.

Şiirin "kara yeller ak yerleri dövende" biçimindeki ilk dizesi *Sevdadır*'ın 5. basımında "kara yerler ak yerleri dövende" biçiminde yanlış dizilmiştir.

İsmail Uyaroğlu bu şiirle ilgili şunları yazmıştır: "Aralık 71 tarihini taşıyan 'Ferhat' ise, Arkadaş'ın en güzel şiiri. Yalnız Arkadaş'ın değil, bence, Türk şiirinin de en güzel şiirlerinden biri. İçeriğiyle, biçimiyle, sesiyle, imgeleriyle, her şeyiyle dört dörtlük bir şiir. Türk şiiri üstüne yapılmış her antolojiye girebilecek yetkinlikteki bu şiirin, ayrıca, gelenekten yararlanmanın ne demek olduğunu gösteren, bu konuda örneklik edebilecek bir özelliği var." (agy)

83 "Sana Benzer": *Yansıma* dergisinin Mayıs 1972 tarihli 5. sayısında yayımlanmıştır.

Şiirin ilk dizesi büyük harfle başlamaktadır. *Şiirler*'de ilk dize küçük harfle başlatılmış, bu yanlış yazım *Sevdadır*'da da sürdürülmüştür.

Şiirin üçüncü kesitinde yer alan "Az mı şahan verdik/ kartal vurulduk." dizesi *Sevdadır*'a "Az mı şahan verdik/ kartal vurduk." biçiminde yanlış olarak aktarılmış ve bu yanlış tüm baskılarında sürdürülmüştür.

85 "Gezgin": Yazılış tarihi 14 Mart 1972'dir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünün ardından ilk olarak *Şiirler* isimli kitapta yayımlanmıştır.

89 "Günler Perişan": *Yansıma* dergisinin Eylül 1973 tarihli 21. sayısında yayımlanmıştır. Yazılış tarihi Mayıs 1972'dir.

Şiirler'de dizgi yanlışı sonucu "Günler Perşan" olarak yayımlanmıştır. (*Şiirler*'in içindekiler kısmında şiirin adı "Günler Perişan" biçiminde doğru yazılıdır.) *Sevdadır*'ın 5. ve 6. basımlarında da şiirin başlığı "Günler Perşan" biçiminde verilmiş, aynı yanlış içindekiler kısmında da yinelenmiştir; *Sevdadır*'ın 4. basımında ise başlık "Günler Perişan" olarak verilmiş, içindekiler kısmında "Günler Perşan" biçiminde yanlış yazılmıştır.

92 "Yıllarla": Yazılış tarihi bilinmemektedir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünden çok sonra ilk olarak *Sevdadır*'ın 6. basımında (2001) yayımlanmıştır.

94 "Kaval": Yazılış tarihi Eylül 1972'dir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünün ardından ilk olarak *Şiirler* isimli kitapta yayımlanmıştır.

Şiirler ve *Sevdadır*'da "Hadi vur beni sesinin debremine" biçiminde yayımlanan dizeyi *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası*'nda "Hadi vur beni sesinin depremine" biçiminde düzelterek yayımlıyorum.

99 "Söyle Türkünü": Yazılış tarihi Ekim 1972'dir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünün ardından ilk olarak *Şiirler* isimli kitapta yayımlanmıştır.

"dün yalnızca sevdiğim" dizesi *Sevdadır*'ın 6. basımında "dün yanlızca sevdiğim" biçiminde yanlış dizilmiştir.

102 "Aşkla, Sana": Ölümünün ardından *Yansıma* dergisinin Temmuz 1973 tarihli 19. sayısında "A. Z. Özger'in Şiir Özel sayısı için gönderdiği bir şiirini daha yayınlıyoruz" notuyla birlikte yayımlanmıştır. Yazılış tarihi Kasım 1972'dir.

Bu şiirin 1971'de Maltepe'de Mahir Çayan'la birlikte kuşatıldıkları evde askerlerin düzenlediği bir operasyonda öldürülen ve Zekâi Özger'in de arkadaşı olan Hüseyin Cevahir için yazılmış olduğunu Eşber Yağmurdereli Mart 2011'de Bursa 9. Tüyap Kitap Fuarı'nda *Arkadaş Edebiyat ve Düşün* dergisi tarafından düzenlenen "Bursa'dan Ankara'ya Arkadaş Z. Özger" konulu panelde yaptığı konuşmada dile getirmiştir.

Yansıma'da ve *Şiirler*'de "Aşkla, Sana" olan şiirin başlığı Mayıs

Yayınları'ndan çıkan *Sevdadır* isimli kitapta "Aşkla Sana" biçiminde yanlış yazılmış ve bu yanlış tüm basımlarında sürdürülmüştür.

Şiirin *Yansıma*'da yayımlanan biçiminde "artık ırmak mı denir" dizesi *Şiirler*'e "artık ırmak mı ne denir" biçiminde aktarılmış, *Sevdadır*'da da dizeye bu biçimiyle yer verilmiştir.

Yansıma'da yayımlanan biçiminde, *Şiirler* ve *Sevdadır* isimli kitaplarda yayımlandığı biçiminden farklı olarak, son iki dizeden önce boşluk bulunmamaktadır.

Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası'na aktarılırken şiirin *Yansıma*'da yayımlanan biçimi esas alınmıştır.

105 "Sevdadır": *Yansıma*'nın Şubat 1973 tarihli 18. sayısında (Günümüzün Türk Şiiri Özel Sayısı) şu notla birlikte yayımlanmıştır: "Yansıma yazarlarından, Şair Arkadaş Z. Özger'in 9 Mayıs 1973 günü toprağa verildiğini öğrendik. Arkadaşımızın bu beklenmeyen ölümü sonucu, elimizde bulunan şiirlerini önümüzdeki sayılarda da yayımlayacağız."

107 "Ankara'lı Dört Dörtlük": Yazılış tarihi bilinmemektedir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünün ardından ilk olarak *Şiirler* isimli kitapta yayımlanmıştır.

111 "Uyarca": Yazılış tarihi bilinmemektedir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünden çok sonra, ilk olarak *Dize* dergisinin Mart 1997 tarihli 17. sayısında, "Arkadaş Z. Özger'den Yayımlanmamış İki Şiir" üst başlığıyla, "İlhanca" şiiriyle birlikte yayımlanmıştır.

112 "İlhanca": Yazılış tarihi bilinmemektedir. Arkadaş Z. Özger'in ölümünden çok sonra ilk olarak ilk olarak *Dize* dergisinin Mart 1997 tarihli 17. sayısında "Arkadaş Z. Özger'den Yayımlanmamış İki Şiir" üst başlığıyla, "Uyarca" şiiriyle birlikte yayımlanmıştır.

Kaynakça

Arkadaş Z. Özger, *Şiirler*, Nadas Yayınları, Şubat 1974

Arkadaş Z. Özger, *Sevdadır*, Mayıs Yayınları, 4. Basım, Mart 1988; 5. Basım, Mayıs 1997; 6. Basım, Eylül 2001.

"Neden Kapalı Kapılarınız - Bulamıyoruz" [Zekâi Özger adıyla], *Kent 16*, Aralık 1965, S. 1, s. 5

"Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası", *Soyut* (Eski Dizi), Ağustos 1967, S. 28, s. 29

"Sığıntı Kuşu", *Soyut* (Eski Dizi), Ocak 1968, S. 33, s. 25

"Yolcu", *Yordam* (Eski Dizi), Güz 1968, S. 20, s. 50-51

"Güzleme", *Soyut* (Yeni Dizi), Ocak 1969, S. 9, s. 10

"Büyütürken Bir Gülü", *Papirüs*, Şubat 1969, S. 32, s. 58-59

"Oyun / Mat", *Forum*, 15 Mart 1969, S. 359, s. 23

"Hüzün Mevsimi", *Soyut* (Yeni Dizi), Nisan 1969, S. 12, s. 12-13

"Karıncafil", *Forum*, 15 Nisan 1969, S. 361, s. 18

"Mumsöndü", *Forum*, 15 Haziran 1969, S. 365, s. 22

"İğdiş Bedevi", *Soyut* (Yeni Dizi), Haziran 1969, S. 14, s. 22

"O Eski Bir", *Forum*, 1 Ağustos 1969, S. 368, s. 22

"Acı", *Forum*, 15 Ağustos 1969, S. 369, s. 21

"Kör", *Forum*, 15 Ağustos 1969, S. 369, s. 21

"Dinmez", *Forum*, 15 Ağustos 1969, S. 369, s. 21

"Biley", *Forum*, 15 Ağustos 1969, S. 369, s. 21

"Tamirat", *Forum*, 15 Eylül 1969, S. 371, s. 17

"Kadercinin/Kendine Tapmadan Önceki Son - yada Sona Yakın - Öfkesinin Bir dünya Görüşünün Yorumuna Başlangıç Olan/Çelişkili Kötü Şiiridir", *Forum*, 15 Ekim 1969, S. 373, s. 20-21

"Bir Gün Sevişmeyi Bana", *Yordam* (Yeni Dizi), Kasım-Aralık 1969, S. 6, s. 40-41

"Herşey Tekrardır Biraz", *Dost*, Nisan 1970, S. 66, s. 14

"Merhaba Canım", *Dost*, Haziran 1970, S. 68, s. 11

"Beyaz Ölüm Kuşları", *Soyut* (Yeni Dizi), Haziran 1970, S. 26, s.18-19

"Aygın", *Yansıma*, Nisan 1972, S. 4, s. 129

"Eksik Bir Gün İçin Şiirler", *Dost*, Eylül 1970, S. 71, s. 17

"Korku", *Ulus*, 4 Şubat 1971, S. 17021

"Pencere", *Yansıma*, Nisan 1972, S. 4, s. 130

"Orman", *Yansıma*, Ağustos 1973, S. 20, s. 90

"Sözcük", *Ulus*, 15 Nisan 1971, S. 17091

"Kan Reçetesi", *Yansıma*, Ekim 1972, S. 10, s. 369-370

"Ferhat", *Yansıma*, Ağustos 1973, S. 20, s. 90

"Sana Benzer", *Yansıma*, Mayıs 1972, S. 5, s. 179

"Günler Perişan", *Yansıma*, Eylül 1973, S. 21, s. 155-156

"Aşkla, Sana", *Yansıma*, Temmuz 1973, S. 19, s. 12-13

"İki Mektup", *Yansıma*, Temmuz 1973, S. 19, s. 36-41

"Sevdadır", *Yansıma*, "Günümüzün Türk Şiiri Özel Sayısı", Haziran 1973, S. 18, s. 90-91

"Kurdeşen", *değilodadeğil* fanzin, 1996 (Arkadaş Z. Özger'in el yazısı nüshası A3 boyutunda bir ek olarak fanzinle birlikte verilmiştir.)

"İlhanca", *Dize*, Mart 1997, S. 17, s. 4

"Uyarca", *Dize*, Mart 1997, S. 17, s. 4

Şiir Başlıkları Dizini

Acı 32
Adak 69
Ankara'lı Dört Dörtlük 107
Aşkla, Sana 102
Aygın 61

Beyaz Ölüm Kuşları 56
Biley 35
Bir Gün Sevişmeyi Bana 43
Büyütürken Bir Gülü 17

Dinmez 34

Eksik Bir Gün İçin Şiirler 65

Ferhat 82

Gezgin 85
Günler Perişan 89
Güzleme 16

Herşey Tekrardır Biraz 51
Hüzün Mevsimi 21

İğdiş Bedevi 29
İlhanca 112

Kadercinin/Kendine Tapmadan Önceki Son –ya da Sona Yakın –
Öfkesinin Bir dünya Görüşünün Yorumuna Başlangıç Olan/
Çelişkili Kötü Şiiridir 38
Kan Reçetesi 79
Karıncafil 25
Kaval 94
Kokulu Böcek 53
Korku 73
Kör 33
Kurdeşen 45

Merhaba Canım 55
Mumsöndü 27
Müfreze 63

O Eski Bir 30
Orman 76
Oyun / Mat 19

Pencere 75

Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası 11
Sana Benzer 83
Sevdadır 105
Sığıntı Kuşu 12
Söyle Türkünü 99
Sözcük 77

Tamirat 36

Uyarca 111

Yeryüzü Ağacı 78
Yıllarla 92
Yolcu 14

İlk Dize Dizini

açtık çok açtık çok çok açtık 38
akşam 12
alnını 102
Ankara vurulmuş bileklerime 107
anlatırım yıllarla 92
atlayıp karıncama biraz eski bir çölü 29

balıkların ve kuşların öldüğü saatlerde 45
ben az konuşan çok yorulan biriyim 55
ben bilirim 17
ben eskiden uzaklıklar, elyazması ve kırık bir sevinçtim. 61
bir gün ben 30

charles chaplin bir savaşta yitirdim sakalımı 11

çıplak ayaklı kişiler 33
çalınmamış kapıları biz çaldık korkusuzca 27

Dişle düş arasında bir helezon, 83
dün geldim 85

gece 21
Gelirdi 63
giz, çoğaltır karanlığı. işte 14
gökyüzünün avuçlarında ellerim 34
Göğü kucaklayıp getirdim sana 105
gülmeyin bize gülmeden yaşamak ne ki 19

(hayatla çifleşmeyi kendikendine mi öğrendin) 99
hep kurşunlamışlar yalnızlığı çoklar sokağında 25
her döllenme kendine sapkındır 94
hey EY 77

ince bir sevda 53

kandan 43

Kara bir gök için çok şey söylenebilir elbet 79
kara yeller ak yerleri dövende 82
kemirgen bir düzenin 35
kış geliyor 78

nasıl anlatsam 69
ne kadar üstelesem yanlış bir değişimi 36

öperse sakalımı biralanmış bir berber 51

pencereyi kapama 75

sancılı bir gün bitimi 73
sen biryerlerden tanıdığım unutmadığım 112
sizi tanrı korusun anneleri kim öldürür 111
sonra bir gün anneler de ölür 56

ucuz ve kolay dizelerin sıvandığı bir dünyayla 16

ve sevinç güzel bir denizle başladı 65

yaşamak 32
yırtarak geçiyor kalbimizden 89
yusufçuğum 76

kurdeşen

cavit'e

balıkların ve kuşların öldüğü saatlerde
en çok o saatlerde
çekerim küreklerimi saçlarının kumsalına
esmer bir sarıkumda[1] canışın bir karaburunda[2]
en çok karaburunda
bir sandalcıya merhaba derim küskün

bir tek sandalcının
sandalına benim adımı yazdığı
görülmemiştir
bir tek sandalcının
sandalına sarı kuş yazdığı
görülmemiştir
çünki çok kızardım ben buna
eline kırık bir cam parçası geçirir
kimselerin olmadığı bir zamanda
en çok o zamanda
yoşun bir acıyla sandala sokulur
ve adımı kazırdım
sarı kuş
sarı kuşum

kuşlar hiç yalnız gelmez bana
sandalları ve balıkçıları da peşlerine sürüklerler
sandallara hele balıkçılara
hiç tahammülüm yoktur
hemen bir deniz kıyısı oluşurum
sarıkumda oluşurum karaburunda oluşurum
en çok karaburunda oluşurum

ben çok deniz oluştum
çok sandallar yüzdü bende
ama benim baına özgü
sarı kuş yazılı hiç sandalım olmadı
sarı kuş
sarı kuşum

ben çok deniz oluştum
oğzı kılçıklı dili çatallı balıklara
şölen kurdum sularımda
soluğu yosunlu deniz delikanlıları
yüreğime attıkça nasırlı ağlarını
ürpertiyle köpürürdü dalgalarım

acı hicranla atsa da ağını yorgun sularıma
bir balıkçı en çok balıksız havalardan hoşlanır
çünki yalnız balıkçı bilir balık aşkının ne olduğunu
balık sevgisinin balık avına erdem olduğunu

ah benim şefkatli balıkçım
acımı azaltanım benim
acımı azaltan ve çoğaltanım
bir deniz gibi
süt gibi bir deniz
yumuşak başlı dağlar
üzgün dalgalar
ağlar gibi

ben çok deniz oluştum canım
çok sandallar yüzdü kuytularımda
ama ben hiç bir denizde yüzmedim
hiç bir güneşte oturup bacaklarımı yakmadım
yüzmeyi bilmem
denizi sevmem. çünki yüzmeyi bilmem

sağ bacağım topaldır benim ve incelmiştir
onunçin incedir yüreğim
onunçin aksarım hayata ve denize
yeryüzünün güneş renkli mayosu bile
giyince sırıtır bacaklarımda
ah benim osteomyolit[3] kokan sağım
mayoyu ve denizi kurdeşen renkli bir balon gibi
bir sandalın dümenine bayrak diye asan sağım
çürümüş kemik ve irin kokularından
balıklara gübre diye sarkıtsam seni
balıkçıların ekmeği ile mi oynarım ben

şimdi bir şiirin en tehlikeli yanıdır
karaburunla ostomyoliti birleştirmek
ağzının kıyısına çadır kurup
sarı kuş yazılı bir sandalla balığa açılmak
söyle hangi şiir becerebilir bunu
güneşin delik delik ördüğü bir ağı
daralıp genişliyen bir sünger gibi
şehvetle içine çekerken deniz

hadi yalnız ikimizin denizine
yüzmece oynamıya

- - - - -

(1) *sarıkum*: bilge karasunun öykülerinde geçer
bütün bilge karasuların öykülerinde geçer
gecenin ve gündüzün birleştiği noktadadır
-tam o noktadadır
sevginin sevgi ile sevişttiği bir yerde
esmer kıvırcık saçları okşamaya varırsa eliniz
esmer kıvırcık saçların arasında altın taneleri görürseniz
deniz çok uzağınızda da olsa
siz denizin içindesiniz

(2) *karaburun*: cavitin mektuplarında geçer
cavit iki yaşındaydı /ah, ne güzel
bir bebekti o sıralar
annesi; bir cumhuriyet bayramı töreni gününde
yahudi kızlarının onu çok sevdiklerini, ona
kabak çekirdeği yedirdiklerini ve birisinin
kız mı erkek mi diye sorduğunu, erkek
yanıtını alınca
-kıza daha çok benziyor, dediğini
hâlâ anlatır. / karaburuna gittiğinde.
cavit orada oldu herşey
kemal abiyi orda tanıdı
sandalların ve sandalcıların hainliğini
balıkların kuşlara direncini
acının denize direncini
ilk orda tanıdı

ve bir şubat gecesi masum bir deniz üzerinde
karaburuna uzak bir deniz üzerinde
sandalcıların ve kemal abinin olmadığı bir deniz üzerinde
balıkların ve kuşların öldüğü saatlerde
tam o saatlerde
arkadaş z. özgeri tanıdı
ve sonra arkadaş z. özgeri tanıdı
bir bitimin en tehlikeli başlangıcında
bir bitim için herşeyin hazır olduğu bir başlangıçta
dedi ki ona

-güzel bir topallık
çirkin sağlamlıklardan yeğdir

sevgimle öperim

(3)ostomyolit: bir kemik hastalığı
sekizbuçuk yaşındayken musallat olur
sağ bacağa ve sağ bacağa musallat olur
en çok sağ bacağa

bir akşamüstü daracık bir sokakta
bitimi tahta bir köprüye ve derebayına varan
bir sokakta
tek katlı iki odalı kerpiç bir evin karşısında
iki odada altı kişi yatan kerpiç bir evin karşısında
(bu ayrıntılar şiirin özünü bozabilir
ama söyleyin iki odada kaç kişi yatabilir)
en çok kendi evinizin karşısında
akranlarınızdan uzak bir köşede büzülmüş
oyunlarına neden katılamadığınız düşündüğünüz
bir sırada
şiddetli bir üşümeyle gelir
girilir kerpiç evin sokağa bakan odasına
tahtadan bir sedirin kıl kiliminin üstüne yatılır
büzülür dizler çeneye yakın
çenenin mekanik bir işleyişi vardır
dişleriniz korkunç bir makinenin dişlileridir

tik tak gacır gucur zangır zungur
anne gelir üşüttün galba kendini yine der
babanın yaşlı ama kaç kışı sömürmüş paltosu
ihtimal ki annenizin mantosuyla üstünüze
atılır
yani kurulur titremenin ateşten çadırı
yangın sıcağı gevşemeyle uykuya dalınır

sonrası mı. sonrası ostomyolit işte
~~bir çeşit kemik hastalığı~~
sağ bacağa ve sağ bacağa musallat olur
en çok sağ bacağa
sekiz buçuk yaşındayken musallat olur
yirmiikilere kadar birlikte büyürsünüz
sonra hep birlikte büyürsünüz
en çok o büyür siz küçülürsünüz

bir şiirin içindeki yerini
sarıkuş ve karaburunla ilintisini
anlamıyan anlamaz
anlıyan yine anlamaz
ayrıntılara girersek şiirin özünü yitirebilirsiniz
bu konuda daha geniş bilgiyi
ostomyolitist arkadaş x. özgerden edinebilirsiniz

ocak 70
arkadaş z. özger

Kitabının adını *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası* koymak istiyordu:

"Ne zaman yayımlarsam yayımlayayım adı bu olacak!"

Erken ölümü nedeniyle yerine getiremediği ve şairin vasiyeti olarak kabul ettiğimiz isteği bu kitapla yerine geldi. Kitap adına kavuştu, Arkadaş'ın şiirleri de özenli bir basımla okura...

Kitapta tüm şiirlere ilişkin ayrıntılı notların yanı sıra, kaynakça, şiir başlıkları dizini ve ilk dize dizini ile şairin el yazısı bir şiiri de yer alıyor.

ISBN 978-605-66308-6-6

9 786056 630866

TL

VEYAYINEVİ

www.veyayinevi.com